

28.2.2025
Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 28.2.2025 antanut seuraavan Pampalon kaivospiirin laajentamista koskevan kaivoslupapäätöksen:

Kaivospiirin haltija: Endomines Oy
Kaivospiiri ja KaivNro: Pampalo 4847
Kaivosalueen lupatunnus: KL2024:0003
Kaivosalueen nimi: Pampalo N
Kaivosalueen sijainti: Ilomantsi

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Ilomantsin kunnan yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205

Kuulutettu 28.2.2025

Pidetään nähtävänä 7.4.2025 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

28.2.2025
Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

**PÄÄTÖS KAIVOSLUVAN MYÖNTÄMISESTÄ PAMPALON KAIVOSPIIRIN LAAJENTAMISEKSI
JA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA**

Hakija

Endomines Oy
y-tunnus: 1061211-5
Kotipaikka: Ilomantsi, Suomi

Yhteystiedot:

Endomines Oy
Pampalontie 11
82967 Hattu
puh. +358 50 576 0143

Lisätietoja antaa:

Sampo Hirvonen, puh. 040 354 0885

Lupatunnus KL2024:0003 (Pampalon kaivospiirin laajennusalue)

Lupa-alueen nimi Pampalo N

Kaivosrekisterinumero KaivNro 4847 (Pampalon kaivospiiri)

Sijainti Ilomantsi (Pampalon kaivoksen kartta on esitetty liitteessä 1)

Vireilletulo 7.8.2024

Etuoikeuspäivämäärä 7.8.2024

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

PÄÄTÖS (kaivoslupa)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla Endomines Oy:lle kaivoslupan, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä. Kaivosluvassa myönnetään Pampalo N -niminen kaivosalue lupatunnuksella KL2024:0003. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa lisäksi yhtiölle täytäntöönpanomääräyksen muutoksenhausta huolimatta. Yhtiö voi tällä täytäntöönpanomääräyksellä jatkaa tuotantosuunnitelmaan liittyviä valmistavia töitä (vinotunnelin jatkaminen ja tuotantokairaus (= tutkimuskairaus)) valituksista huolimatta noudattamalla täytäntöönpanomääräykseen liittyviä ehtoja ja tämän päätöksen lupamääräyksiä osalta erityisesti täytäntöönpanomääräykseen liittyviä lupamääräyksiä 1, 2 ja 3.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto päättää vielä, ettei kaivosalueen perustaminen edellytä erillistä kaivoslain 12 luvun 121 §:n tarkoittamaa kaivosturvallisuuslupaa eikä kaivoslain 130 §:n tarkoittamaa nykyisen voimassa olevan kaivosturvallisuuslupan muuttamista (kaivosturvallisuuslupa kaivoslupa-alueelle KL2011:0003, Pampalo NW).

Perustelut:

Kaivosalueen on oltava yhtenäinen alue, ja sen tulee suuruudeltaan ja muodoltaan olla sellainen, että turvallisuutta, kaivostoiminnan sijoittamista ja kaivostekniikkaa koskevat vaatimukset täyttyvät. Kaivosalue ei saa olla suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyttää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus. Kaivoslaki 19 §

HE 273/2009 vp (hallituksen esitys Eduskunnalle kaivoslaiksi) nojalla kaivoslain 48 §:n 2 momentista on todettu seuraavaa:

"Kaivoslupaa ei saisi myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaisi vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaisi erittäin merkittäviä vahingollisia ympäristövaikutuksia tai erittäin merkittävästi heikentäisi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa yleiselle turvallisuudelle, vahingollisia ympäristövaikutuksia tai paikkakunnan asutus- ja elinkeino-olojen heikentämistä voida lupamääräyksiin poistaa. Tällöin lupaa ei olisi mahdollista myöntää, vaikka kaivoslupan myöntämisen edellytykset muun muassa 45 ja 47 §:n nojalla täyttyisivät eikä luvan myöntämiselle olisi pykälän 1 momentissa tarkoitettua tai muualla kaivoslaissa säädettyä estettä. Käytännössä säännöksen soveltaminen voisi tulla harkittavaksi ainoastaan suurten kaivoshankkeiden yhteydessä. Tällöinkin lähinnä poikkeuksellisesti, koska yleensä muun muassa lupamääräyksiin voidaan estää momentissa tarkoitettut seuraukset. Säännöksessä on kyse yleisarvioinnista, esimerkiksi arvokkaan maisema-alueen tuhoutumisesta tai alueiden tulemisesta elinkelvottomaksi, mutta ei yksityiskohtaisesta

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

terveyshaittojen tai muusta ympäristön pilaantumisen arvioinnista, joka tehdään ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla.”

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa päätöksessä jäljempänä esitetyn perusteella, ettei maanalaisen kaivoksen syventäminen muodosta kaivoslain 48 §:n mukaista estettä kaivosluvan myöntämiselle eikä myöskään estettä täytäntöönpanomääräykselle muutoksenhausta huolimatta (noudattamalla täytäntöönpanomääräykseen liittyviä ehtoja ja tämän päätöksen osalta erityisesti täytäntöönpanomääräykseen liittyviä lupamääräyksiä 1, 2 ja 3).

Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetyt edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki 45 § ja 48 §

Kaivosviranomainen on ottanut kaivoslain 49 §:n mukaisesti lupaharkinnassa huomioon, mitä 47 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään kaivosalueesta kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain 130 §:n nojalla omasta aloitteestaan taikka asianomaisen toimialallaan yleistä etua valvovan viranomaisen tai haittaa kärsivän asianomaisen hakemuksesta muutettava kaivosturvallisuyslupaa,

jos:

- 1) kaivosturvallisuudessa on olennaisia puutteita
- 2) olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja lupamääräyksiä on yleisten tai yksityisten etujen turvaamiseksi välttämätön muuttaa

Kaivostoiminnan harjoittajan on haettava kaivosturvallisuysluvan muuttamista, jos kaivostoiminnassa tapahtuu muutoksia, joilla on muu kuin vähäinen vaikutus kaivosturvallisuuteen. Kaivoslaki 130 §

Tämän päätöksen mukaisella kaivosalueella toiminta jatkuu samanlaisena kuin mitä se on nytkin ja kaivosalueella noudatetaan olemassa olevien kaivosturvallisuusasiakirjojen eli riskien arvioinnin, toimintaperiaatteiden ja sisäisen pelastussuunnitelman suhteen samoja periaatteita ja käytäntöjä kuin jo toiminnassa olevalla Pampalon kaivospiirin käyttöalueella. Kaivosyhtiön tulee ottaa kaivostoiminnassaan huomioon kaivoslain 11 luvun kaivosturvallisuusvaatimukset.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Edellä kuvatun perusteella kaivosturvallisuusluvan muuttamiselle ei ole perusteita eikä tarvetta, eikä tässä päätöksessä ole tarpeen antaa myöskään kaivosturvallisuuteen liittyviä lupamääräyksiä.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun kaivoslupapäätös on lainvoimainen, kaivosluvassa annetut toimenpiteiden aloittamiseen liittyvät määräykset on toteutettu, 84 §:ssä tarkoitettu lunastuspäätös on lainvoimainen ja päätöksessä luvanhaltijalle määrätty lopulliset korvaukset on suoritettu, vakuus on asetettu kaivosluvassa määrätyn mukaisesti ja asianosaisen toimenpiteen kannalta merkitykselliset muualla laissa vaaditut luvat ovat lainvoimaisia tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Valitus kaivostoimituksessa määrätystä korvauksista ei estä kaivoslupaan perustuvien toimenpiteiden aloittamista.

Kaivoslaki 168 §

Määräys päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta

Hakemus päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta ja hakijan perustelut täytäntöönpanolle:

Yhtiö on hakenut kaivoslain 169 §:n mukaista lupaa kaivostoiminnan jatkamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Hakija on perustellut asiaa kaivoslupahakemuksessaan seuraavasti:

”Kaivospiirin laajennuksella haetaan erityisesti maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä. Tyypillisesti tämänkaltaiset esiintymät jatkuvat kilometrien syvyyksiin. Pampalon korvaavia malmeja ei ole saatavissa kohtuullisessa ajassa. Louhinnan loppuminen Pampalossa aiheuttaisi merkittävää haittaa yrityksen toiminnalle. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa, kun kaivoksen esiintymä saavuttaa kyseisen alueen (arviolta vuonna 2025–2027).”

Kaivosviranomainen pyysi täytäntöönpanomääräyksen osalta täsmennystä 11.2.2025. Kaivosyhtiö täsmensi täytäntöönpanomääräyksen tarvetta ilmoituksella 12.2.2025 seuraavasti:

”Vinotunneli lähestyy kaivospiirin rajaa. Mikäli emme voi jatkaa vinotunnelin ajamista ilman keskeytystä tämä aiheuttaa meille tuotantokatkon. Lisäksi laajennettavalle alueelle pitää tehdä tuotantokairauksia jo ennen vinotunnelin ajamista.”

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Kaivosviranomaisen päätös täytäntöönpanosta ja perustelut:

Kaivosviranomainen päättää, että yhtiö voi jatkaa tuotantosuunnitelmaan liittyviä valmistavia töitä (vinotunnelin jatkaminen ja tuotantokairaus) tähän päätökseen kohdistuvasta muutoksenhausta huolimatta noudattamalla täytäntöönpanomääräykseen liittyviä ehtoja ja tämän päätöksen lupamääräyksiä (täytäntöönpano- määräyksen osalta erityisesti lupamääräyksiä 1, 2 ja 3).

Kaivosviranomainen toteaa kaivosyhtiön perustelujen täytäntöönpanolle olevan riittävät ja kaivoslain 169 §:n edellyttämät. Kaivosviranomainen katsoo, ettei täytäntöönpano vähennä kenenkään oikeutta eikä yksityistä etua siinäkään tapauksessa, että hallinto-oikeus muuttaisi päätöstä. Hakemuksesta jätettiin ainoastaan yksi muistutus.

Asetettavaksi määrätty vakuus on katsottu riittäväksi kaivoslain mukaisten kaivostoiminnan (maanalaisen kaivostekniikan purkaminen) lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseksi ja alueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon kaivoslain tarkoittamalla tavalla.

Perustelut:

Kaivosviranomainen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä kaivoslupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Kaivoslaki 169 §

Kaivosviranomainen voi määrätä täytäntöönpanon aloitusajankohdasta (lupamääräys 1). Kaivoslaki 169 §

Täytäntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että kaivosalue on otettu hakijayhtiön haltuun kaivoslain 82 §:n mukaisesti, jolleivät alueet kuulu luvanhaltijalle.

Edellytyksenä määräykselle on lisäksi, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä 10 luvussa säädetään. Kaivoslaki 169 §

Päätöksen voimassaolo

Kaivoslupa on voimassa toistaiseksi luvan lainvoimaiseksi tulosta. Kaivosluvan tarkistusväli on 10 vuotta.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Kaivostoimitus

Kaivostoimitus suoritetaan kaivoslain 8 luvun mukaisesti.

Kaivoslaki 56 §

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, päätökseen on sisällytettävä yhteysviranomaisen tekemä perusteltu päätelmä. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Kaivosviranomainen toteaa edellä esitettyyn viitaten, että päätöksessä on jäljempänä esitetty siitä oma erillinen kappale.

Kaavatilanne

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton lausunnossa (10.1.2025) on kaavatilanteesta lausuttu seuraavaa:

” Alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, joka sai lainvoiman 8.7.2021. Kaavassa kuvataan merkinnällä kaivosalue (EK) ne kaavan laadinnan aikana voimassa olevat kaivospiirialueet, joilla on kaivostoimintaa tai joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty. Pampalon nykyisen kultakaivoksen alue osoitetaan kaavassa. Tämän laajentamishakemuksen alueelle sijoittuu maakuntakaavassa ainoastaan seututie 522, jota kaivostoiminnan laajeneminen syvällä kallioperässä ei uhkaa. Maakuntakaavan näkökulmasta kaivoksen laajentamiselle ei ole estettä. Maakuntakaavaa päivitetään teemoittain. Kaivosalueiden rajaukset päivittyvät Tukesin kaivosrekisterin perusteella, kun aihepiiriä käsitellään myöhemmin erikseen tai osana kokonaismaakuntakaavan laadintaa.”

Maankäyttö ja asutus

Laajennusalueella sijaitsee kaksi rakennusta, joista toinen on asuinkäytössä. Asuinkäytössä oleva kiinteistö on tavoitteena lunastaa kaivosyhtiön käyttöön. Lähimmät laajennusalueen ulkopuoliset asuinrakennukset sijaitsevat laajennusalueen lounaispuolella, noin 160 m etäisyydellä (Tornipelto) sekä laajennusalueen koillispuolella noin 250 m etäisyydellä (Pienivaara).

Laajennusalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä maatalouskäytössä. Laajennuksen pinta-ala huomioiden vaikutukset alueellisesti maa- ja metsätalouteen ovat vähäisiä.

Tämän päätöksen myöntämishetkellä asuinkäytössä olevaa kiinteistöä ei ole vielä lunastettu kaivosyhtiön käyttöön.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Suojelukohteet ja suojellut lajit

Suojelualueista hakemuksessa todettiin, että laajennusalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue, Koivusuon luonnonpuisto, sijaitsee laajennusalueen itä-kaakkoispuolella, noin 1,3 km etäisyydellä. Lähimmät huomioitavat luontokohteet/lajit sijaitsevat Pampalo NW -kaivosalueella ja sen välittömässä läheisyydessä, noin 500 m etäisyydellä laajennusalueesta. Laajennusalueella ei ole tehty luontokartoituksia. Laajennusalueelle ei kuitenkaan ole sijoittumassa maanpäällisiä toimintoja, jonka vuoksi merkittäviä muutoksia luonnonympäristöön ei maanalaisen kaivostoiminnan myötä aiheudu.

Hakemuksen kuvassa 2 (kuulutusasiakirjan liite 2) esitettiin haetun laajennusalueen lähimmät huomionarvoiset luontokohteet.

Hakemuksessa kuvattiin myös laajennusaluetta lähimpänä sijaitsevaa Koitajoen Natura 2000 -aluetta seuraavasti (kuulutusasiakirjan liite 7):

” Pampalon kaivoksen toiminnalla ei ole havaittu olevan vaikutuksia läheisiin suojelualueisiin eikä Koitajoen Natura-alueeseen. Endomines on teettänyt tarveharkinnan kaivoksen purkuveden mahdollisista vaikutuksista Koitajoen Natura-alueeseen. Selvityksessä arvioitiin, että kaivoksen kuivanapitovesien johtamisella Lietojaan on vähäisiä vaikutuksia Lietojan, Alajoen ja Koitajoen vedenlaatuun. Vaikutusten ei arvioida merkittäväällä tavalla heikentävän alueen luontotyyppejä eikä sitä kautta heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevaa linnuston fyysistä elinympäristöä. Vaikutukset luontodirektiivin liitteen II eläinlajeihin jäivät Natura-alueen mittakaavassa hyvin pieniksi eikä hankkeesta aiheudu suoria eläinlajien elinympäristömuutoksia. Toisin sanoen hankkeesta ei aiheudu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia suojeluperusteena oleville luontotyypeille, eläinlajeille eikä Natura-alueelle kokonaisuutena eikä näin ollen heikennä alueen virkistyskäyttöä tai kalakantaa. Maanalainen kaivos jatkuu laajennettavalle alueelle yli 1000 m maanpinnan alapuolella.”

Toiminnan ympäristövaikutukset

Hakemuksessa on todettu toiminnan ympäristövaikutuksista seuraavaa:

- Toiminta ei aiheuta vaikutuksia alueen maaperään. Alueen kallioperään aiheutuu pysyviä vaikutuksia kiviaineksen louhinnasta.
- Pohjavesiin ei arvioida aiheutuvan merkittäviä laadullisia vaikutuksia, jotka poikkeaisivat nykyisen kaivostoiminnan aiheuttamista vaikutuksista.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

- Toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia lähialueen pintavesiin, sillä toiminta ei muuta laajennusalueen maanpäällistä nykytilaa.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen ilmanlaatuun.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen luonnonympäristöön, sillä toiminta sijoittuu maan alle. Pohjaveden pinnan paikallinen aleneminen voi vähäisissä määrin vaikuttaa alueen kasvillisuuteen.
- Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä melupäästöjä.
- Asuinrakennuksille ei arvioida aiheutuvan merkittäviä värinävaikutuksia.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia kaivosalueen ulkopuoliseen liikenteeseen.
- Toiminnan ei arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia lähialueen maankäyttömuotoihin.
- Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen maisemaan. Mikäli laajennusalueelle sijoittuu tulevaisuudessa maanalaisen kaivoksen tuuletuskuilu, on se paikallinen ja pieni vaikutus maisemassa.
- Toiminnasta aiheutuu vain vähäisiä vaikutuksia alueen lähimmille asukkaille. Laajennusalueen hyödyntäminen jokamiehen oikeuksilla marjastukseen, sienestyskseen, retkeilyyn ja ulkoiluun ei toiminnan aikana ole mahdollista (ks. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto). Laajennusalueella ei ole vaikutuksia olemassa oleviin retkeilyreitteihin tai -alueisiin.
- Toiminnalla ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia alueen ulkopuoliseen elinkeinoelämään tai palveluihin.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto koskien laajennusalueen maankäyttöä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää huomioimaan, että metsätalouden harjoittaminen laajennusalueella kaivostoiminnankin aikana voi edelleen jatkua samoin kuin myös marjastus, sienestys, retkeily ja ulkoilu. Maankäyttöä laajennusalueella ei siis rajoiteta (eikä sitä aidata). Perusteluna on se, ettei laajennusalueelle tule maanpäällisiä toimintoja.

Toiminnan päätyminen ja jälkihoito

Hakemuksessa on toiminnan päättymisen ja jälkihoidon osalta todettu, että Pampalon kaivoksen sulkemisen esisuunnitelma on laadittu vuonna 2020. Laajennusalue tullaan sulkemaan Pampalon kaivokselle laaditun sulkemissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän huomioiminen kaivoslupapäätöksessä sekä ympäristöluvan tilanne

YVA-ohjelman yhteysviranomaisena on toiminut aikoinaan Pohjois-Karjalan ympäristökeskus. Pampalon kultakaivoshankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus 1.11.1999 (Outokumpu Mining Oy). Kaivosviranomaisena on tutustunut arviointiselostuksen kappaleeseen "ympäristövaikutukset" ss. 23-40. Kaivosviranomaisena on myös tutustunut arviointiselostuksesta Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen antamaan yhteysviranomaisen lausuntoon (lausunto on annettu 9.3.2000).

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kehotuksen/vaatumuksen mukaan (19.12.2024):

"Pampalon kaivostoimintaa koskeva lainvoimainen ympäristölupa nro 22/2015/1, ISAVI/18/04.08/2012, annettu 27.4.2015, on myönnetty haetunlaiseen ja laajuisen toimintaan Pampalon 300,44 hehtaarin kokoisella kaivospiirillä (kaivosrekisterinumerot 4847/1 ja 4847/1B). Ympäristöluvassa ei ole täsmällisesti kuvattu millaiseen maanalaiseen toimintaan lupa on myönnetty.

*ELY-keskuksen 12.9.2023 kaivoksen määräaikaistarkastusta koskevan tarkastuskertomuksen mukaan ELY-keskus on ohjeistanut toiminnanharjoittajaa hakemaan Pampalo NW-aluetta koskevassa muutoslupahakemuksessa ympäristölupaa myös toiminnassa tapahtuneita muutoksia koskien esim. avolouhinta, joka on käsitelty voimassa olevassa luvassa hyvin yleisellä tasolla ja **maanalaisen louhinnan jatkuminen**.*

Pohjois-Karjalan ELY-keskus toteaa käsityksensä, ettei Pampalon kaivostoimintaa koskeva ympäristölupa kata Tukesissa nyt vireillä olevalle kaivospiirin laajennusalueelle suunniteltua maanalaista kaivostoimintaa. ELY-keskus kehottaa Endomines Oy hakemaan ympäristölupaa maanalaisen toiminnan jatkamiseen haetulle laajennusalueelle KL2024:0003 ennen kuin toiminta ko. alueella voidaan aloittaa. Lupahakemus tulee, huomioon ottaen luvan käsittelyssä aluehallintovirastossa kuluva aika, saattaa vireille mahdollisimman pian sillä voimassa olevan ympäristöluvan epätarkkuus huomioon ottaen maanalaisen kaivostoiminnan voidaan katsoa jo nykyisellään olevan voimassa olevassa ympäristöluvassa kuvattua laajempaa."

Edellä esitetyn perusteella Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa, ettei aikoinaan laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto anna tähän päätökseen mainittavaa lisäarvoa. Tämä ei kuitenkaan muodosta päätöksen antamisen suhteen ongelmaa, koska toiminta laajennusalueella jatkuu nykyisenlaisena ja haettava ympäristölupa tulee kattamaan myös kaivospiirin laajennusalueelle suunnitellun maanalaisen kaivostoiminnan.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Kaivoslain 56 §:n nojalla yhteysviranomaisen lausunto on liitettävä kaivoslupapäätökseen ja se on esitetty liitteessä 2.

Kaavoitus kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä

Kaivoslain 47 §:n 5 momentin mukaan kaivosluvan myöntämisen yhtenä edellytyksenä on, että kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Kyseinen lainkohta on tullut voimaan 1.6.2023 (laki kaivoslain muuttamisesta 505/2023).

Siltä osin kuin kyse on olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä vähäisestä apualueesta tai alueesta, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, noudatetaan hakemuksiin, jotka on jätetty viiden vuoden kuluessa kyseisen lain (505/2023) voimaantulosta, kyseisen lain voimaan tullessa voimassa ollutta 47 §:n 4 momenttia.

Kaivoslain 47 §:n 4 momentti 1.6.2023 saakka:
Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Koska hakemus Pampalon kaivospiirin laajentamiseksi on jätetty Tukesin käsiteltäväksi 7.8.2024 ja laajennuksen katsotaan olevan vähäinen, sovelletaan asiassa edellä mainitun siirtymäsäännöksen perusteella kaivoslain 47 §:n 4 momenttia, joka on ollut voimassa 1.6.2023 saakka.

Asiaa koskevassa lausunnossa (esitettiin kuulutusasiakirjan liitteessä 5: Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnan pöytäkirjanote 21.5.2024) on todettu, että kuntaympäristölautakunta ei pidä kaavoitusta tarpeellisena, koska kysymyksessä on kaivospiirin laajentaminen maksimissaan 10 %:lla.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa, ettei kaavoitukselle ole tarvetta Ilomantsin kunnan lausunnon johdosta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa lisäksi, että laajennus voidaan katsoa vaikutuksiltaan vähäiseksi myös siksi, koska maanpinnalle ei sijoiteta toimintoja lainkaan.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Yleisötilaisuus

Kaivosviranomaisen on lisäksi järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi, kun kyseessä on kaivoslupaa, kaivosluvan muuttamista tai kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus, ellei tilaisuuden järjestämistä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tilaisuudessa on annettava selvitys lupahakemuksen sisällöstä. Yleisölle avoimesta tilaisuudesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta. Kaivoslaki 39 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuulutti kaivoslain (621/2011) 40 §:n nojalla yleisölle avoimesta tilaisuudesta muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi 4.11.2024. Kaivoslain tarkoittama yleisötilaisuus pidettiin Ilomantsin kunnanvirastossa 13.11.2024.

Kaivoslupahakemusalue

Pampalon kaivospiiri sijaitsee Ilomantsin kunnan alueella.

Haetun laajennusalueen pinta-ala on 28,8 ha. Laajennusalue rajoittuu Pampalon kaivospiiriin ja sijaitsee kaivospiirin pohjois- ja koillispuolella. Laajennusalue muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden Pampalon voimassa olevien alueiden (Pampalon kaivospiiri ja Pampalo NW -kaivosalue) kanssa.

Laajennusalue sijoittuu seuraavien kiinteistöjen alueelle:

Kiinteistö	Kiinteistön nimi	Pinta-ala, ha
146-402-15-3	Metsäpirtti	6,87
146-402-13-3	Sivakkavaara	2,49
146-402-13-1	Tornipelto	1,14
146-402-13-4	Pihlajarinne	0,82
146-402-13-6	Pihamaa	1,78
146-402-21-0	Veikonaho	0,37
146-402-15-1	Sivakkoaho	0,98
146-893-1-9	Ilomantsin valtionmaa	13,20
146-895-0-522	(tiealue)	1,15
	Yhteensä, ha	28,8

Kaivosmineraali

Kulta

Hakijayhtiön tiivistelmä hakemuksesta

Kaivoslupahakemus ja sen tiivistelmä esitettiin kuulusasiakirjan liitteinä 2 ja 3.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

"Haettua Pampalon laajennusalueetta koskevat suunnitelmat

Hakijan tavoitteena on turvata haetulla laajennuksella Pampalon rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen.

Kaivospiirin laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmien mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja. Tulevaisuudessa maanalaisen kaivoksen tuuletusnousun sijainti laajennusalueella on mahdollinen.

Kaivospiirin laajennuksella haetaan erityisesti maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä. Tyypillisesti tämänkaltaiset esiintymät jatkuvat kilometrien syvyyksiin. Pampalon korvaavia malmeja ei ole saatavissa kohtuullisessa ajassa. Louhinnan loppuminen Pampalossa aiheuttaisi merkittävää haittaa yrityksen toiminnalle. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa, kun kaivoksen esiintymä saavuttaa kyseisen alueen (arviolta vuonna 2025–2027)."

Asianosaiset

Hakijayhtiö on kaivosviranomaisen pyynnöstä määrittänyt karttatarkastelun ja hakemuksessa esitetyn toiminnan vaikutusaluearvioinnin mukaisesti ne asianosaiset, joita asia koskee hallintolain (434/2003) 11 §:n mukaisesti.

Tukesin tiedonanto koskien 23.11.2022 Pampalon kaivospiirille ja Pampalo NW -kaivosalueelle annettuja yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä

23.11.2022 annetun päätöksen mukaisesti lupamääräykset tarkistetaan seuraavan kerran 1.6.2027. Kaivoslain muutoksen (505/2023) johdosta kaivosviranomaisen on annettava kaivosoikeuden haltijalle tämän lain mukaiset yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset ja tarkistettava vakuutta koskeva lupamääräys 62 §:n mukaisen kaivosluvan määräaikaisen tarkistamisen yhteydessä tai, kun lupaa muutetaan 69 §:n 1 tai 4 momentin perusteella, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluessa tämän lain (505/2023) voimaantulosta.

Kaivoslain muutosten osalta kaivosviranomaisen tulee antamaan seuraavat määräykset lupamääräysten tarkistamisessa 1.6.2027 koskien Pampalon kaivospiiriä, Pampalo NW -kaivosaluetta ja nyt myönnettävää Pampalo N -kaivosaluetta:

- vakuus 150 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten vähintään 30 vuoden ajalle, ellei kaivosluvan haltija osoita muuta riittäväksi;

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

- vakuus poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä varten yhden vuoden ajalle;

- vakuus edustavien kairasydämien ja kaivoskartta-aineiston toimittamista varten

Nyt myönnettävän laajennusalueen (Pampalo N) osalta määrätään asetettavaksi kaivoslain muutoksen (505/2023) tarkoittama vakuus 100 §:n 2 momentin mukaista yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaavalle summalle.

Tämän päätöksen lupamääräykset koskevat nyt myönnettävää laajennusaluetta. Tämän päätöksen mukaisesti myös nyt myönnettävän kaivosalueen lupamääräykset tullaan tarkistamaan 1.6.2027.

Laajennusalueen vaikutus Hatuntien kiinteistöön 146-895-0-522 (tiealue)

Pohjois-Savon ELY-keskus on lausunnossaan edellyttänyt, että ennen kaivosluvan myöntämistä hakijan tulee esittää Pohjois-Savon ELY-keskukselle selvitys, voiko Hatuntien kiinteistön 146-895-0-522 maanalaiselle alueelle perustaa kaivoslain mukainen käyttöoikeus.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaa kysymykseen kaivoslain nojalla seuraavasti:

1. Kaivosalueen rajat luetaan syvyys-suuntaan pystysuorasti. Kaivoslaki 173 §
2. Kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei kaivosalue saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1–5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa. Kaivoslaki 47 §
3. Malminetsintälupaa ei saa myöntää kaivoslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulle alueelle. Kaivoslaki 46 §
4. Etsintätyötä ei saa maan pinnalla tehdä yleisessä käytössä olevalla liikenne- ja kulkuväylällä.

Etsintätyötä saa kuitenkin tehdä 2 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetulla alueella asiassa toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen taikka asianomaisen oikeudenhaltijan suostumuksella.
Kaivoslaki 7 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa, että kaivosluvan tarvitsema käyttöoikeus voidaan edellä esitetyn perusteella myöntää myös ao. kiinteistön osalta, koska Pohjois-Savon ELY-keskus on sille antanut toimivaltaisena viranomaisena suostumuksen.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on esittänyt edellä esitetyn teams - yhteispalaverissa, joka pidettiin 7.2.2025. Palaverissa keskusteltiin myös kaavoitusasiasta. Palaveriin osallistuivat Ilomantsin kunta, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Alfa Engineering Oy, Endomines Oy ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupamääräykset perusteluineen

LUPAMÄÄRÄYS 1

Kaivosyhtiön on täytäntöönpanomääräyksestä huolimatta varmistettava Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ennen toimenpiteiden aloittamista, että millaisia tuotantosuunnitelmaan liittyviä valmistavia töitä (vinotunnelin jatkaminen ja tuotantokairaus) olisi mahdollista aloittaa tai tehdä, ennen kuin tarvittava ympäristölupa maanalaisen kaivoksen syventämiseksi (laajennusalueella koskeva ympäristölupa) on lainvoimainen.

Perustelut:

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kehotuksen/vaatumuksen (19.12.2024) mukaan nykyinen ympäristölupa ei kata nyt vireillä olevalle kaivospiirin laajennusalueelle suunniteltua maanalaista kaivostoimintaa. Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole ympäristönsuojelulain (527/2014) säännöksiin vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 2

Mikäli tämänhetkisistä suunnitelmista poiketen laajennusalueelle on tarpeen sijoittaa maanpäällisiä toimintoja, on hakijayhtiön tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain (9/2023) säännöksiin vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosyhtiön on asetettava 101 212,5 euron suuruinen pankkitalletus (sisältää myös täytäntöönpanoa koskevan vakuuden, vinotunnelin jatkaminen) Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Lupatunnus KL2024:0003
 KaivNro 4847
 Tukes 10312/10.03.00/2024

Täytäntöönpanomääräyksestä johtuen vakuus on asetettava heti, eikä kaivoslupa-alueella Pampalo N saa aloittaa kaivostoiminnan valmistavia töitä ennen kuin vakuus on asetettu.

Perustelut:

Nyt määrättävä kaivoslain mukainen vakuus on lisänä jo aiemmin Pampalon kaivokselle määrätylle ja asetetulle vakuudelle. Kaivosvakuudella katetaan laajennusalueen osalta seuraavaa:

Pampalon kaivoksen kaivospiirin laajennusalueen osalle rakennetaan maksimissaan vinotunnelia noin 5 700 m. Lisäksi avoimia yhdys/louhosperiä on työn alla noin 400 m. Muuntamoita alueelle tulee 3 kpl, kiinteitä pumppaamoita 7 kpl ja päätuuletuspuhaltimia 7 kpl.

Purkukustannukset ja materiaalin kuljetus pintaan (Jäte- ja kuljetuskustannukset sisältävät materiaalien siirron ja kierrätyksen asianmukaisessa kierrätyskeskuksessa):

Kaapelilinjat	6 100 m	3 €/m	18 300 €
Muuntamot	3 kpl	1 200 €/kpl	3 600 €
Pumppaamot	7 kpl	600 €/kpl	5 600 €
Päätuuletuspuhaltimet	7 kpl	1 200 €/kpl	8 400 €
Pumppulinjat	5 700 m	3 €/m	17 100 €
Tuuletustorvet	500 m	3 €/m	1 500 €
Jätekustannukset ja kuljetukset 1 erä			25 000 €
Yhteensä			79 500 €
Yhteensä (alv 25,5%)			99 772,50 €
Yhden vuoden louhintakorvaus (28,8 ha * 50 €/ha)			1 440 €

Kaivoslain nojalla määrättävän vakuuden suuruus on yhteensä 101 212,5 euroa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on varmistanut erikseen vakuuslaskelman laatijalta laskentaperusteet ja toteaa niiden olevan selkeät ja hyväksyy ne. Kustannukset perustuvat laskettuun työaikaan ja työkustannukseen kaikkien vakuuslaskelmassa yksilöityjen töiden osalta.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

LUPAMÄÄRÄYS 4

Mikäli Pampalon kaivoksen laajennusalueen kaivostoiminta aiheuttaa todistetusti laajennusalueen kiinteistöille porakaivojen kuivumista, tulee kaivosyhtiön korvata siitä aiheutuvat vahingot.

Perustelut: Kaivoslaki 52.3 §, kohta 9

LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tässä päätöksessä tarkoitetulla laajennusalueella kymmenen vuoden kuluessa tämän luvan tultua lainvoimaiseksi.

Perustelut:

Kaivoslain 52 §:n nojalla kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaisen kaivosalueen kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*). Louhintakorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on 50 euroa hehtaarilta. Lisäksi louhintakorvauksena maksetaan:

1) 0,15 prosenttia vuoden aikana louhitun ja hyödynnetyn metallimalmin kaivosmineraalien lasketusta arvosta; sitä laskettaessa otetaan huomioon malmin sisältämien hyödynnettyjen metallien keskiarvohinta vuoden aikana ja muiden malmista hyödynnettyjen tuotteiden keskimääräinen arvo vuoden aikana.

Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivoslupa on lainvoimainen.

Kaivosluvan haltijan on toimitettava kaivosviranomaiselle tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä maaliskuuta. Kaivosviranomaisen vahvistaa päätöksellään louhintakorvauksen suuruuden vuosittain.

Louhintakorvaus on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen päätös louhintakorvauksesta on tullut lainvoimaiseksi.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Perustelut:

Kaivoslaki 100 § ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 33 §

LUPAMÄÄRÄYS 7

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaiseen kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödystä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*).

Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistönomistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

Perustelut: Kaivoslaki 101 §

LUPAMÄÄRÄYS 8

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2027. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivoksen toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta Tukes voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.3.2027 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen
(Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §)

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Asia on kuulutettu 20.11.2024 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 10.1.2025 saakka. Tieto kuulutuksesta julkaistiin myös Ilomantsin kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes pyysi ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Ilomantsin kunnalta, Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta. Lausuntopyyntö lähetettiin 19.12.2024 lisäksi Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varasi asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varasi tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 10.1.2025.

Tukes tiedotti kuulutuksen julkaisemisesta Pogostan Sanomat -lehdessä. Kuulutuksesta annettiin erikseen tieto asianosaisille.

Yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi järjestettiin 13.11.2024. Tilaisuudessa Tukes antoi selvityksen Pampalo N - aluetta koskevan lupahakemuksen sisällöstä. Tilaisuudesta tiedotettiin kirjeitse asianosaisille.

Tukes on 4.11.2024 julkaissut verkkosivuillaan kuulutuksen yleisötilaisuutta koskien ja lähettänyt tiedon kuulutuksesta julkaistavaksi Ilomantsin kunnan yleisessä tietoverkossa.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitys

LAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon antoivat Ilomantsin kunta, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Savon ELY-keskus. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 3.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta jätettiin yksi muistutus.

HAKIJAN SELITYS

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta kaivosyhtiöltä pyytämä kaivoslain 42 §:n mukainen selitys on esitetty liitteessä 3.

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston vastaus lausunnoissa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

LAUSUNNOT

Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnan pöytäkirjanote 21.5.2024)

Kuntaympäristölautakunnan lausunnon mukaan Ilomantsin kunta ei pidä kaavoitusta tarpeellisena, koska kysymyksessä on kaivospiirin laajentaminen maksimissaan 10 %:lla. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa lausunnon johdosta, ettei kaivosluvan myöntämiselle ole tältä osin estettä.

Ilomantsin kunta (lausunto on annettu 16.12.2024)

Koska Ilomantsin kunnalla ei ollut huomauttamista Endomines Oy:n hakemukseen Pampalon kaivospiirin laajentamisesta, ei Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ole kommentoitavaa tähän lausuntoon.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus (kehotus/vaatus 19.12.2024)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on huomioinut kaivosluvassa ELY-keskuksen antaman kehotuksen ja viittaa tämän päätöksen lupamääräyksiin sekä täytäntöönpanomääräyksen ehtoihin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus (lausunto on annettu 7.1.2025)

Laajennuksen tulkitsemista vähäiseksi puoltaa se, että hakemuksen perusteella laajennus sijoittuu kokonaan maan alle eikä mitään laajennukseen liittyviä toimintoja sijoiteta maan päälle - erillisen ilmoituksen 15.11.2024 perusteella ei edes kaivoksen tuuletusnousua. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto näkee asian samalla tavalla ja viittaa lisäksi Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnan antamaan lausuntoon ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston siihen antamaan vastaukseen.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnossa on lisäksi todettu seuraavaa:

"Lisäselvitystä tarvitaan siihen, mikä ja mistä johtuva vaikutus laajentamisella on laajennusalueen maan pinnalla tapahtuvaan asumiskäyttöön, maa- ja metsätalouskäyttöön ja jokaisen oikeuksin tapahtuvaan käyttöön, ja onko laajentamisella vaikutusta Hatuntien käyttämiseen. Luvasta päättävän viranomaisen on lisäksi ratkaistava,

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

voidaanko mahdollisia haitallisia vaikutuksia estää lupamääräyksillä siten, että yhdessä lupamääräysten kanssa kaivoksen laajennusta voi pitää säädöksen 505/2023 siirtymäsäännöksen tarkoittamalla tavalla vähäisenä.”

Näiltä osin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa lupamääräykseen 2 sekä tämän päätöksen kohtiin ”Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto koskien laajennusalueen maankäyttöä” ja ”Laajennusalueen vaikutus Hatuntien kiinteistöön 146-895-0-522 (tiealue)”. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa yhteispalaveriin 7.2.2025, jossa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksenkin lausunnossa esittämiä asioita käytiin läpi.

Pohjois-Savon ELY-keskus (lausunto on annettu 24.1.2025)

Pohjois-Savon ELY-keskus muistuttaa, että mikäli myöhemmissä vaiheissa kaivostoiminnan johdosta on tarpeen rakentaa kiinteitä rakenteita maanpinnalle, tulee rakentamisessa huomioida LjMTL 42, 44–46 §:ien mukaiset rakentamisrajoitukset. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto muistuttaa, että kaivosyhtiön tulee tämä ottaa toiminnassaan huomioon. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa tämän päätöksen kohtiin ”Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto koskien laajennusalueen maankäyttöä” ja ”Laajennusalueen vaikutus Hatuntien kiinteistöön 146-895-0-522 (tiealue)”. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa yhteispalaveriin 7.2.2025, jossa Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnossa esittämiä asioita käytiin läpi. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Pohjois-Savon ELY-keskus kävivät asiasta erikseen keskustelun 5.2.2025 (Heikura/Pohjois-Savon ELY-keskus ja Leinonen/Turvallisuus- ja kemikaalivirasto).

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto (lausunto on annettu 10.1.2025)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa lausunnon selkeyttävän alueen kaavatilannetta.

MUISTUTUS

Muistutus 1

”Olemme huolissamme meluhaitasta ja mahdollisesta vesikaivon tyhjenemisestä (porakaivo) kotonamme. Kaivoskoneet, räjäytykset ja muut louhintatyöt aiheuttavat jo nyt häiritsevää melua ja räjäytysten aikana talo tärisee, vaikka nämä toimenpiteet eivät tapahdu vielä tällä hetkellä oman kiinteistön alueella. Normaalisti liikennemäärät täällä ovat olleet hyvin pieniä ja jo nyt kaivostoimintaan liittyvä raskas liikenne, kuten kuorma-autot

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

ja kuljetusajoneuvot aiheuttavat melua, pölyä ja häiritsevät. Huolta aiheuttaa, että kaivoksen toiminnot nostavat alueen melutasoa niin, että, se häiritsee jo kotirauhaa ja nukkumista, jolloin sillä on myös terveydellisiä haittoja, kuten väsymystä, stressiä ja se heikentää elämänlaatua ja vapaa-ajanviettoa.”

Liikenne

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaa liikenteen osalta, ettei muistuttajan liikennettä koskeva muistutus liity Pampalon kaivospiirin laajennukseen, vaan se liittyy Seututiellä 522 (Hatuntielleä) tapahtuvaan muuhun liikenteeseen (esim. Hoskon kaivospiiriä koskeva liikenne).

Pampalon kaivostoiminnan aiheuttama melu ja värinä sekä vesikaivo

Hakijayhtiö on vastineessaan todennut seuraavaa:

”Laajennusalue sijaitsee noin 1000 m syvyydessä. Kokemusperäisesti Pampalon louhinnassa pinnasta katsottuna ensimmäinen 200 m sisältää ruhjeita ja rakoja, joissa pohjavesi liikkuu. Tunneleiden louhinnan yhteydessä on todettu pohjaveden vähenevän alaspäin mentäessä. Myös Pampalon kaivos ottaa talousveden porakaivosta, joka sijaitsee noin 400 m louhoksesta. Kaivoksen syventäminen ei ole vaikuttanut vedenottoon. Mikäli kaikesta huolimatta kiinteistön porakaivo ehtyy, on kaivosyhtiö velvollinen korvaamaan asian kaivoslain mukaisesti.”

Vesikaivon osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 4.

Melun ja värinän osalta hakijayhtiö vastasi selityksessään seuraavaa:

Alueelle on tehty melu- värinämittaukset vuonna 2024, joiden perusteella melulle ja värinälle asetetut raja-arvot eivät ylity. Kaivosyhtiö liitti selityksen mukaan Kalliotekniikka Consulting Engineers Oy:n mittausraportin.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa melun ja värinän osalta laajennusalueelle tulevaan ympäristölupaan, jossa melun ja värinän osalta voidaan antaa lupamääräyksiä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto katsoo, että muistuttuja on kaivoslain tarkoittama asianosainen ja kiinteistön lunastaminen voi tulla kysymykseen. Asia päätetään Maanmittauslaitoksen kaivostoimituksessa, josta on säädetty kaivoslain 8 luvussa. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaa muistuttajalle (informaatiomielessä) kaivoslain nojalla seuraavaa:

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Kaivostoimituksen asianosainen

Kaivostoimituksen asianosainen on kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltija sekä muu henkilö, jonka oikeutta tai etua toimitus välittömästi koskee. Kaivoksesta taikka kaivosalueen tai kaivoksen apualueen käyttämisestä aiheutuvasta haitasta tai vahingosta voidaan vaadittaessa määrätä korvaus lunastuslain 38 §:n estämättä. Kaivoslaki 81 §

Korvauksen perusteet erityistilanteessa

Jos kaivoshanke on merkittävästi korottanut tai alentanut lunastettavan omaisuuden arvoa, korvaus on määrättävä vastaamaan sitä arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman sanottua vaikutusta.

Kun lunastetaan käyttöoikeus omaisuuteen, jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää asumiseensa tai ammattinsa harjoittamiseen, lunastuslaissa tarkoitettu kohteenkorvaus on 1 momentin estämättä aina määrättävä niin suureksi kuin on tarpeen vastaavan oman asunnon tai saman toimeentulon tarjoavan, lunastettua vastaavan omaisuuden hankkimiseen lunastetun tilalle. Kaivoslaki 83 §

Kiinteistön omistajan lunastusvaatimus

Jos kaivosalueesta tai kaivoksen apualueesta aiheutuu merkittävää haittaa kiinteistön tai sen osan käyttämiselle, kiinteistön omistajalla on oikeus vaatia, että kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltija lunastaa kiinteistön tai sen osan.

Jos asemakaavassa on osoitettu alue kaivostoimintaa varten, kiinteistön omistajalla on oikeus kaivostoimituksessa vaatia kaavaan merkityn alueen lunastamista kokonaisuudessaan.

Kiinteistöistä tai niiden osista, jotka lunastetaan 1 ja 2 momentin nojalla, muodostetaan yksi tai useampi kaivosalueesta erillinen lunastusyksikkö noudattaen, mitä lunastusyksiköiden muodostamisesta lunastuslain 49 a §:n 1 momentissa säädetään.

Määrättäessä lunastuskorvausta kiinteistöstä ja niiden osista, jotka lunastetaan 1 ja 2 momentin nojalla, on korvauksen määrä puolitoistakertainen suhteessa lunastusalueen arvoon. Kaivoslaki 86 §

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Arvohetki ja yleisen hintatason muutoksen huomioon ottaminen

Kaivostoimituksessa korvaus lunastettavasta omaisuudesta on määrättävä haltuunoton ajankohdan (*arvohetki*) arvon perusteella.

Jos yleinen hintataso on arvohetken jälkeen kohonnut, on lopullisen lunastuskorvauksen ja toimituksessa määrätyn ennakkorvauksen välinen erotus sovittava kohonnutta hintatasoa vastaavaksi. Kaivoslaki 94 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto muistuttaa lisäksi, että kaivoslaissa on säädetty korvauksista erityisissä tapauksissa kaivoslain 97 §:n nojalla seuraavaa:

Jos tässä luvussa tarkoitettu korvaus voidaan määrätä vasta kaivostoimituksen päätyttyä eikä korvauksista sovita, on korvausasia ratkaistava kaivosaluelunastusluvan ja kaivosluvan haltijan tai korvausta vaativan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa noudatetaan vastaavasti, mitä kaivostoimituksesta säädetään.

Toimitusta on haettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinko tai haitta ilmenee. Määräyksen sen suorittamiseen antaa hakemuksesta Maanmittauslaitos. Kaivosviranomaisen on Maanmittauslaitoksen pyynnöstä annettava lausunto asian selvittämiseksi. [\(13.12.2013/915\)](#)

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa toimituksessa korvattava omaisuus, haitta ja vahinko arvioidaan ja korvaus määrätään toimituksen päättymisajankohdan mukaisena sekä 96 §:n mukainen vuotuinen korko lasketaan alkavaksi kaivostoimituksen päättymisajankohdasta. [\(19.11.2021/990\)](#)

Jos 1 momentissa tarkoitettu vaatimus on tehty ilmeisen aiheettomasti, toimituksen kustannukset on määrättävä osaksi tai kokonaan vaatimuksen esittäjän maksettavaksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaa muistuttajalle, ettei edellä luvaton osalta ole tarpeen antaa erikseen lupamääräyksiä, koska muistuttajan yksityinen etu turvataan lainsäädännöllä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Endomines Oy:lle, Ilomantsin kunnalle, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon ELY-keskuksille, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle sekä Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeellä tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Ilomantsin kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Pogostan Sanomat -lehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1283/2021) mukaisesti 6 050 € + 10 h * 104 €/t = 7 090 €. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 4 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (3/2023)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Lupatunnus KL2024:0003
KaivNro 4847
Tukes 10312/10.03.00/2024

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

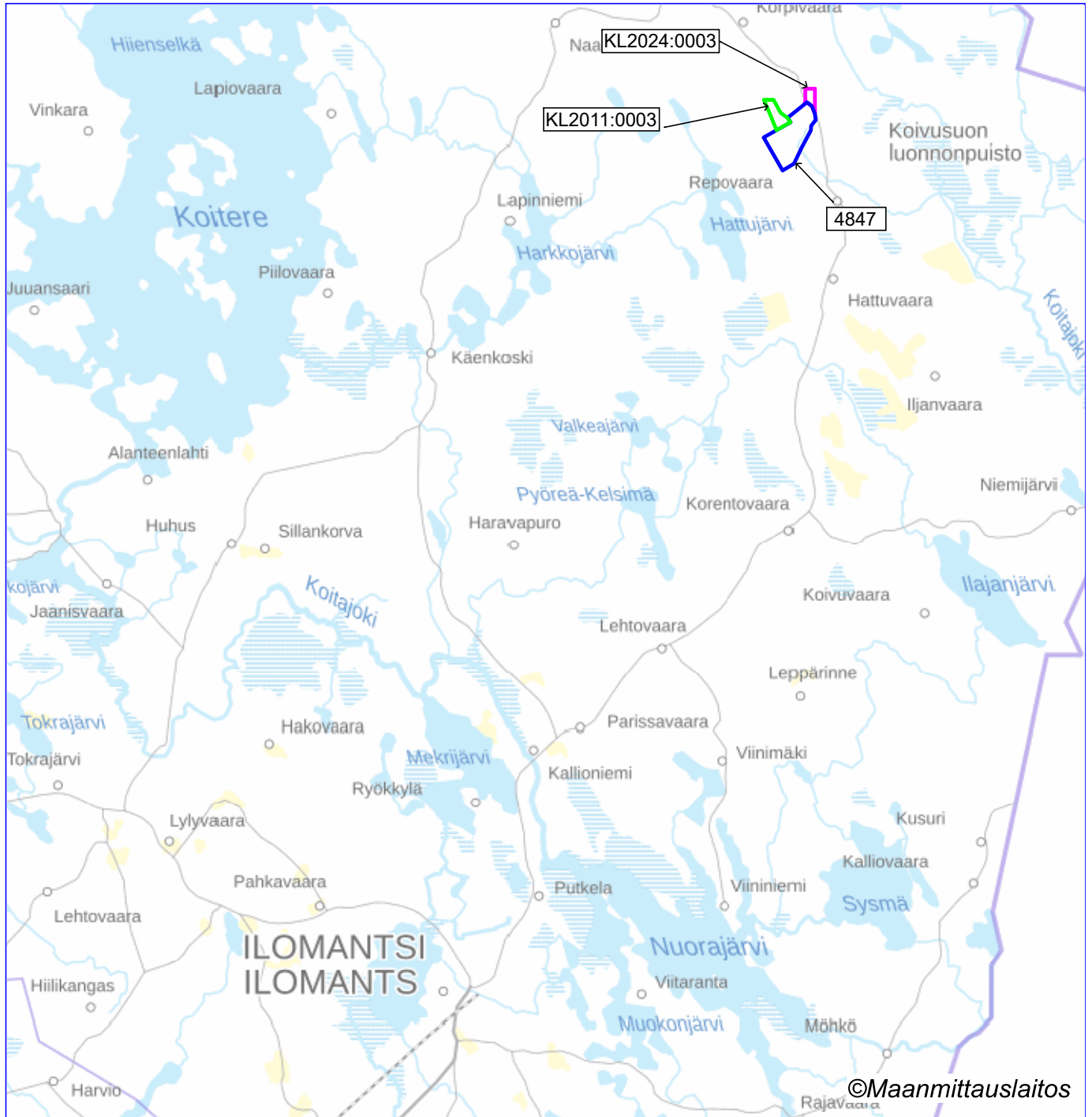
Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt johtava asiantuntija Ossi Leinonen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

Liitteet

1. Kartta (Pampalon kaivospiiri, Pampalo NW ja Pampalo N)
2. Yhteysviranomaisen lausunto 9.3.2000
3. Annetut lausunnot ja selitys
4. Valitusosoitus

**Yleiskartta Pampalon laajennusalueesta KL2024:0003, kaivospiiristä KaivNro 4847
ja kaivosalueesta KL2011:0003 (mittakaava ohjeellinen)**

Liite 1

**Pampalon
kaivospiiri
KaivNro 4847**

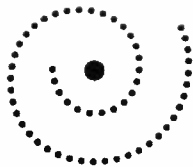
**Kaivosalue
Pampalo NW
KL2011:0003**

**Laajennusaluehakemus
KL2024:0003**

Mittakaava 1:250 000

**Endomines Oy
Pampalon laajennus
KL2024:0003**

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Joensuu 9.3.2000

Nro 0795Y0036-53
Viite Ympäristövaikutusten
arviointiselostus,
toimitettu 16.11.1999

Outokumpu Mining Oy
Tehtaankatu 2

83500 OUTOKUMPU

Asia **YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTISELOSTUKSESTA,
PAMPALON KULTAKAIVOS, ILOMANTSI**

Hankkeesta vastaava **Outokumpu Mining Oy** on toimittanut 16.11.1999 ympäristövaikutusten arviointiselostuksen yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Karjalan ympäristökeskukselle. Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. PSV-Maa ja Vesi Oy on hankkeesta vastaavan konsulttina laatinut arviointiselostuksen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (468/94) tarkoitettu YVA-menettely käynnistyi, kun Outokumpu Mining Oy toimitti 2.2.1999 arviointiohjelman ympäristökeskukselle ja ympäristökeskus julkisen kuulemisen jälkeen antoi ohjelmasta yhteysviranomaisen lausunnon 9.4.1999.

HANKE JA SEN VAIHTOEHDOT

Pampalon esiintymä sijaitsee 50 km Ilomantsin kirkonkylästä pohjoiseen Koitereeseen laskevien Ylä-Koitajoen ja Käenjoen vesistöjen latvoilla, jonne alueen vedet tullaan johtamaan. Hattuvaaran kylä sijaitsee 5 km Pampalosta etelään. Maanomistajana kaivospiirissä ja sen lähialueella on Metsähallitus.

Hanke käsittää kaivoksen, murskaamon ja rikastamon, prosessivesien käsittely- ja varastoaltaat sekä ylijäämämassojen ja rikastushiekan läjitysalueet samoin kuin tarvittavien tieyhteyksien ja sähkölinjan rakentamisen sekä tuotannon jälkeiset alueen jälkihoitotoimet. Rikastushiekan sijoitusalueen pinta-ala tulee olemaan noin 20-25 ha ja läjityspaksuus suurimmillaan 6-8 m. Malmin rikastaminen tapahtuu ominaispainoerotuksella ja sen jälkeisellä vaahdotusprosessilla.

Nyt kyseessä olevan Pampalon kultaesiintymän lisäksi selvitetään kauempana sijaitsevien Outokummun hallussa olevien esiintymien ja kultavaltauten malmimahdollisuudet. Niistä taloudellisesti kannattavat malmit on suunniteltu kuljetettavaksi Pampaloon rikastettavaksi hyödyntäen Pampalon prosessiyksiköitä (mm. jätevesien käsittely-yksiköt ja rikastushiekan läjitysalue).

Selostuksessa esitettyjä vaihtoehtoja on vain kaksi:

- O-vaihtoehto : Kaivoksen toteuttamatta jättäminen
- 1-vaihtoehto : Kaivostoiminnan toteuttaminen rikastusprosessina painovoimaerotus ja vaahdotus. Alunperin toisena prosessivaihtoehtona olleesta syanidiliuotusmenetelmästä oli luovuttu jo arviointiohjelmavaiheessa.

ARVIOINTIMENETTELY

Arviointimenettelyn liittyminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Kaivostoiminnan aloittamista varten alue on jo haettu kaivospiiriksi kaivoslain (503/65) mukaisesti. Tämän vuoksi lienee tarpeen liittää YVA-selostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto turvatekniikan keskukselle hyväksyttäväksi esitettävään kaivoksen yleissuunnitelmaan (kaivoslaki 23a §).

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksessa on 28.1.2000 tullut vireillä yhtiön jättämä ympäristölupamenettelylain (753/91) mukainen ympäristölupahakemus. Koska hakemuksesta on kuulutettu ja tiedotettu ennen uuden ympäristönsuojelulain voimaantuloa 1.3.2000, asia käsitellään aiemmin voimassa olleen lainsäädännön mukaisena ympäristölupa-asiana. Ympäristölupaan sisältyvät tällöin seuraavat luvat: jätelain mukainen jätelupa, terveydensuojelulain mukainen sijoituslupa, naapuruussuhdelaisissa tarkoitettu sijoitusratkaisu ja mahdollisesti ilmansuojelulain mukainen ilmalupa.

Itä-Suomen ympäristölupavirastossa on 28.1.2000 tullut vireille Outokumpu Mining Oy:n hakemus kaivosalueen vesien johtamiseksi vesistöön. Koska hakemuksesta on kuulutettu ennen 1.3.2000, asia käsitellään ennen 1.3.2000 voimassa olleen vesilain mukaisena vesilupa-asiana.

YVA-menettelyn arviointiselostus sekä siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto (tämä lausunto) liitteineen liitetään em. lupakäsittelyjen hakemusasiakirjoihin.

Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Arviointiselostus on ollut nähtävillä 29.11.1999-13.1.2000 Ilomantsin kunnanvirastossa ja Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksessa. Lisäksi arviointiselostus on saman ajan ollut nähtävillä Hattuvaarassa Hatun koululla. Nähtävillä olosta on ilmoitettu kuuluttamalla siitä Ilomantsin kunnan ilmoitustaululla 29.11.1999-13.1.2000 sekä sanomalehdissä Pogostan Sanomat ja Karjalainen 29.11.1999.

Hankkeen ja arviointiselostuksen esittelytilaisuus pidettiin Hattuvaarassa Taistelijan Talolla 14.12.1999 klo 18.00.

Arviointiselostuksesta pyydettiin lausunnot Ilomantsin kunnanhallitukselta, Pohjois-Karjalan liitolta, Metsähallitukselta, Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiriltä ja Pohjois-Karjalan TE-keskuksen kalatalousyksiköltä. Lisäksi kuulutus lähetettiin tiedoksi mahdollista lausunnonantoa varten Itä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveystoimistolle sekä Ilomantsin luonnonystäville.

Lausunnot ja mielipiteet

Arviointiselostuksesta ja hankkeen ympäristövaikutuksista antoivat lausunnon:

- Itä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto
- Pohjois-Karjalan TE-keskuksen kalatalousyksikkö
- Ilomantsin kunnan terveystarkastaja-ympäristönsuojelusihteeri
- Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri
- Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalvelut

Kopiot annetuista lausunnoista liitetään oheen. Alkuperäiset lausunnot jäävät ympäristökeskuksen arkistoon. Tiivistelmä lausunnoista on seuraavassa:

Ilomantsin kunnan terveystarkastaja-ympäristönsuojelusihteeri

Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on todennut lausunnossaan, että arviointiselostuksessa tulee arvioida myös rikastushiekan uudelleen käsittely, mikäli rikastushiekka jatkokäsittellään syanidiliuos-menetelmällä varsinaisen tuotantovaiheen jälkeen. Lausunnossa on myös korostettu raskaan liikenteen lisääntymistä Hattuvaaran kylän kapealla ja mutkaisella maantiellä ja edellytetty, että arviointiselostuksessa esitetään toimenpiteet liikenneturvallisuuden säilymiseksi nykyisellään.

Pohjois-Karjalan TE-keskus, kalatalousyksikkö

TE-keskuksen kalatalousyksikön kannanoton mukaan arviointiselostus sisältää jokseenkin riittävät tiedot vaikutusalueen kalastuksesta ja talouskalojen saaliista. Kalatalousyksikön mielestä kalastotietoja olisi tosin voitu täydentää koekalastuksin, jolloin myös valikoivan kalastuksen ulkopuolelle jäävistä lajeista ja kokoluokista olisi saatu tietoja. Arviointiselostukseen sisällytettyä ehdotusta kalaston ja kalastuksen seurannan järjestämiseksi kalatalousyksikkö pitää hankkeen vaikutusten kannalta riittävänä.

Itä-Suomen lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto

Itä-Suomen lääninhallitus pitää arviointiselostusta pääosin asianmukaisena. Lausunnon mukaan arvioinnin alussa on kuitenkin tehty rajoituksia, joiden takia osa merkittävistä vaikutuksista on jäänyt arvioinnin ulkopuolelle. Toteuttamisvaihtoehdossa 1 on rajattu arvioinnin ulkopuolelle vaahdotusprosessin jälkeen tapahtuva rikastushiekan uudelleen käsittely syanidiliuotusmenetelmällä, mitä menetelmää kuitenkin mahdollisesti käytettäisiin varsinaisen tuotantovaiheen jälkeen kultapitoisen rikastushiekan jatkokäsittelyyn. Tällaista ympäristövaikutusten arvioinnin rajaamista lääninhallitus ei pidä YVA-lain mukaisena menetelynä ja katsoo, että arviointiselostusta tulisi täydentää syanidirikastusprosessin ympäristövaikutusten arvioinnilla.

Lääninhallitus on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota myös siihen, että Pampalon kaivosalueella on tarkoitus myöhemmin rikastaa muilta läheisiltä Outokumpu Mining Oy:n hallussa olevilta esiintymiltä saatavaa malmia. Lausunnon mukaan tämän vaihtoehdon ympäristövaikutukset tulisi arvioida erikseen hankevaihtoehtona 2, koska mm. malmin kuljetus Pampalon rikastamolle aiheuttaa merkittävästi enemmän ympäristövaikutuksia kuin hankevaihtoehdon 1 mukainen toiminta.

Ihmisiin kohdistuvien sosiaalisten ja terveydellisten vaikutusten osalta lääninhallitus pitää arviointiselostusta osittain puutteellisena. Paikallisten sosiaali- ja terveysviranomaisten asiantuntemusta alueen väestön erityisryhmistä, mm. vanhuksista ja koululaisista, ei arvioinnissa ole hyödynnetty. Hankkeen vaikutukset koulumatkojen ja vanhusten asiointimatkojen turvallisuuteen ovat merkittäviä vaikutuksia, minkä vuoksi arviointiselostusta tulisi lääninhallituksen mielestä täydentää hankkeen eri vaihtoehtojen aiheuttaman liikenteen (henkilöliikenne, malmin kuljetus, rikasteen kuljetus jne.) vaikutusten (liikennemäärät, turvallisuus, melu pöly jne.) arvioinnilla.

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri r.y.

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri pitää arviointiselostusta monilta osin puutteellisena ja lisäselvityksiä vaativana. Puutteita on erityisesti luontoinventoinnissa sekä liikenteen, melu- ja pölyhaittojen arvioinnissa. Luontoinventoinnissa on pääasiassa on selvitetty vain kasvillisuutta; esimerkiksi alueen linnustoa ei ole selvitetty. Luonnonsuojelupiirin mukaan ympäristövaikutusten arviointia varten olisi pitänyt tehdä riittävän kattavat luontoinventoinnit. Kaivoksen aiheuttamasta liikenteestä ei esitetä lainkaan arvioita, vaikka paikallisesti liikenne saattaa lisääntyä paljonkin. Esimerkkeinä puutteellisesti käsitellyistä seikoista mainitaan mm. kaivoksen liikennetarve yleensä ja sen suhde muuhun liikenteeseen, pakokaasupäästöt, melu- ja turvallisuushaitat sekä vaarallisten aineiden kuljetukset. Melu- ja pölyhaittojen arvioinnissa olisi luonnonsuojelupiirin mielestä tarvittu tietoa myös melun laadusta ja voimakkuudesta, melualueesta sekä pölyn laadusta ja kulkeutumisesta alueen tuuliosuhteiden mukaan.

Lausunnossaan luonnonsuojelupiiri korostaa erityisesti kaivospiirin välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Pampalon vanhan metsän alueen vähäistä tarkastelua arviointiselostuksessa, vaikka metsäalue sijoittuu selostuksessa rajatulle kaivoksen lähivaikutusalueelle. Selostuksessa esitettyä arviota, että kaivostoinnilla ei ole haitallisia vaikutuksia vanhan metsän alueeseen, ei ole asiantuntijalausunnoin perusteltu. Vaikutukset, ottaen huomioon metsän koko eliölajisto, olisi pitänyt luonnonsuojelupiirin mielestä selvittää.

Lisäksi luonnonsuojelupiiri näkee puutteita ylijäämävesien laadun arvioinnissa sekä kemikaaliriskien selostuksessa.

Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalvelut

Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalvelut katsoo lausunnossaan, että seurannassa on kiinnitettävä erityisen tarkkaa huomiota hankkeen pohjoispuolella lähivaikutusalueella sijaitsevan Pampalon aarniometsän ja länsipuolella sijaitsevan luonnontilaisen suoalueen tilan seurantaan. Muutoin Itä-Suomen luontopalvelut on lähinnä huolissaan vielä erämaisen Hattujärven rantatonttien arvon alenemisesta kaivostoiminnan seurauksena.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Yleistä

Arviointi on toteutettu arviointiohjelmaa ja pääosin yhteysviranomaisen siitä antamaa lausuntoa noudattaen. Selostus on enimmäkseen varsin kattava ja

tehdyt selvitykset ovat monipuolisia ja nykytilan kartoituksessa monin osin, erityisesti vesistöasioissa, menevät hyvinkin yksityiskohtaiseen tarkkuustasoon. Kuitenkin selostuksen tiettyjä selkeitä puutteita tarkastellaan jäljempänä.

Yleisesti ottaen voidaan lisäksi todeta, että itse arviointiselostustekstissä kerronta on jonkin verran pitkäpiimäistä ja kansalaisten kannalta ehkä turhan raskasta luettavaa.

Hankkeen tekninen toteutus, rajausta ja liittyminen jatkohankkeisiin

Ensinnäkin on syytä mainita, että tekninen liite 2 mm. hankkeen vesienkäsittelyjärjestelmistä on selkeä ja valaiseva esitys. Myös maaperäselvitykset siinä näyttävät riittäviltä toiminnan ympäristövaikutusten arviointiin.

Kaivoksen toiminnan ja prosessien esittäminen toimintakaaviona olisi helpottanut asian ymmärtämistä.

Alunperin toisena rikastusprosessivaihtoehtona olleesta syanidiliuotusmenetelmästä luovuttiin jo arviointiohjelmavaiheessa. Tämä vaihtoehto ei siis enää kuulu tässä hankkeessa tutkittaviin asioihin eikä se sisälly myöskään vesi- ja ympäristölupahakemuksiin. Hämmennystä aiheuttaa, kun sivulla 5 kuitenkin tuodaan esille vaihtoehto, että osa rikastushiekasta myöhemmin mahdollisesti käsiteltäisiin syanidiliuotusmenetelmällä. Tarvittavat luvat haettaisiin sitten aikanaan. Jos tällainen vaihtoehto oikeasti on olemassa, olisi se YVA-menettelyn tarkoituksen mukaisesti pitänyt olla nyt arvioinnissa mukana.

Toinen ongelmallinen tarkastelun rajauskysymys on hankkeen ja siihen kytkeytyvien jatkohankkeiden muodostama kokonaisuus, jonka yhtenäisempi tarkastelu vasta antaisi kuvan hankkeen ympäristövaikutusten kokonaisuudesta. Yksittäisten osahankkeiden irrallinen tarkastelu ei sitä anna. Nimittäin hankesuorituksen mukaan Pampalon kultaesiintymän lisäksi selvitetään Outokummun hallussa olevien muiden seutukunnalla sijaitsevien esiintymien malmimahdollisuudet. Niistä taloudellisesti kannattavat malmit on suunniteltu kuljetettavaksi Pampaloon rikastettavaksi.

Jo yhteysviranomaisen lausunnossa arviointiohjelmasta kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että YVA-selostuksessa tulisi selostaa tarkemmin tätä toisiinsa Pampalon rikastamon kautta kytkeytyvien liitännäishankkeiden muodostama kokonaisuutta ja sen yhteistä ympäristövaikutusta. Lisäksi oli tarpeen selostaa, mitä käytännössä mahdolliset jatkohankkeet merkitsevät Pampalon alueella rikastushiekan läjityksessä ja vesienkäsittelyssä. Arviointiselostuksessa ei tätä tarkastelua nyt ole tehty lainkaan ja kokonaisarviointi jää siten puolitiehen. On toisaalta luonnollista, ettei hankkeesta vastaava ole halukas julkisesti käsittelemään ehkä vasta teoreettisina mahdollisuuksina olevia jatkohankkeita.

Tähän puutteeseen kiinnitettiin huomiota erityisesti myös lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosaston lausunnossa. Mm. jäi pohtimatta, millaista **raskasta liikennettä** ympäristövaikutuksineen voisi aiheuttaa muiden malmien kuljetaminen Pampaloon murskattavaksi ja rikastettavaksi. Tässä suhteessa on jäänyt käsittelemättä ihmisiin kohdistuvien (sosiaalisten ja terveydellisten) vaikutusten mahdollisuus.

Kaivosalueen teknisessä suunnitelmassa rikastushiekan läjitysaltaan tilavaraus on tehty Pampalon kaivoksen arvioituun tarpeeseen, kun malmion tutkimukset ovat siis vielä kesken. Sen lisäksi on varauduttu altaan varastotilavuuden lisäämiseen noin 40 %:lla. Selostuksessa ei kerrota, mihin tarkoitukseen lisävarastotilavuus on ajateltu ja voisivatko mahdolliset em. jatkohankkeet edellyttää paljon suurempaa läjitysaluetta tai lisäaltaita.

YVA-selostuksen mukaan allaspadoista tullaan laatimaan patoturvallisuuskansio, joka sisältää mm. selvityksen jätteiden leviämisestä ja ympäristövaikutuksista patoturman tapahtuessa. Turvallisuuskansio tullaan aikanaan toimittamaan kaivoslain valvontaviranomaisena toimivalle Turvatekniikan keskukselle. Tämä kaikki on sinänsä aivan asiallista, mutta kyseinen **vahingonvaara-arvio** olisi oikeastaan kuulunut esittää jo YVA-selostuksen yhteydessä. YVA-asetuksen 12 §:n 5-kohdan mukaan arviointiselostukseen kuuluu myös arvio mahdollisista ympäristöonnettomuuksista ja niiden seurauksista.

Liitteen 2 mukaan patopenkereiden kuivavaraa voidaan hieman pienentää patoturvallisuusohjeen perusteella lasketusta, koska altaisiin johdetaan läpi vuoden vähintään + 4 -asteista vettä ja ns. märkäviiva putoaa nopeasti patorungon sisällä. Tuntuu kuitenkin epäilyttävältä, että rikastamolta johdettava vesi nostaisi selkeytysaltaiden veden lämpötilaa ottaen huomioon altaiden suuri tilavuus ja pinta-ala, ainakaan siten, että se pienentäisi roudan syvyyttä penkereessä.

Ympäristökuormitus

Vesistö-, kalasto- ja kalatalousselvitykset ovat tarkoitukseen nähden riittävät. Vesistökuormitus on arvioitu vähäiseksi ja sen seurauksena myös vesistövaikutukset jäisivät vähäisiksi. Toisaalta hienojakeisen kiviaineksen selkeytystuloksen ennalta-arviointiin liittyy epävarmuutta, mikä on selostuksessa todettu. Tämän vuoksi teknisessä liitteessä 2 mainitaan, että tarvittaessa jälkikäsitteilynä käytetään esim. kemikalointia ja jälkiselkeytystä tai hiekkasuodatusta sekä vielä selvitetään pintavalutuksen järjestämistä suoalueelle. Pelkän yleismaininnan lisäksi olisi selostuksessa ollut tarpeen hieman enemmän selostaa käsittelyn tehostamista. Asia on kuitenkin tarpeen tutkia vesiluvan käsittelyn yhteydessä.

Louhittavan aineksen ympäristögeologiset ominaisuudet jäävät selostuksessa jotenkin hämäräksi; ainakaan asiaa ei ole selvitetty riittävän ymmärrettävästi. Selostuksesta on esim. vaikea saada käsitystä, missä määrin aines voi sisältää ympäristön kannalta haitallisia sulfideja. Tyypillisiä kaivosten ympäristöongelmia on sulfidien hapettuminen sivukivikasoissa tai kuivuneella rikastushiekkaluodeella ja siitä johtuvat happamat vesipäästöt pinta- tai pohjavesiin. Jos sellaista riskiä ei tässä tapauksessa ole, olisi sekin ollut syytä selostaa riittävän selkeästi.

Selkeänä puutteena YVA-selostuksessa on **pöly- ja meluvaikutusten** sivuuttaminen arvioinnista. Olisi siis tarvinnut olla jonkinlainen perusteltu arvio murskauksen mahdollisista pöly- ja meluvaikutuksista, vai onko prosessi todella niin suljettu, ettei sieltä leviä näitä kahta kuormitustekijää. Entä sitten rikastushiekka-alueen pölyäminen aikanaan? Pölyn leviäminen voisi olla esim. läheisen luonnonsuojelullisesti arvokkaan vanhan metsän kannalta hyvin haitallista.

Luonnonympäristö

Luonnonympäristöselvitys on asiantuntemuksella tehty ja YVA-menettelyn kannalta riittävä.

Luonnonympäristöä koskeva arviointi on kuitenkin jätetty hieman merkillisellä tavalla puutteelliseksi. Hankkeen lähivaikutusaluerajauksen sisällä kaivospiirin pohjoispuolella on tunnettu ja Natura-luonnonsuojeluohjelman yhteydessä kiivaasti keskusteluttanut Pampalon aarniometsäalue. Yhteysviranomaisen lausunnossa arviointiohjelmasta erityisesti kehoitettiin kiinnittämään huomiota siihen ja hankkeen mahdollisiin vaikutuksiin siihen myös tulevaisuudessa. Kuitenkaan arviointiselostuksessa sitä ei ole käsitelty; pari kertaa vain sivumennen mainittu. Esimerkiksi selostuksessa ei ole selvitetty pölykuormitusta, kuten edempänä jo todettiin. Pölyn leviämisen kannalta Pampalon aarniometsä olisi varsin lähellä ja mahdollisesti hyvin herkkä vaikutuksille.

Kyseessä lieenee erehdys, kun vaihtoehtojen vertailutaulukossa (s.41) yhtäaikaista hankkeen toteuttamisen myönteisenä puolena pidetään sitä, että luonnon toipuminen tapahtuu nopeasti ja toisaalta kielteisenä sitä, että luonnon toipuminen kestää kauan.

Arvioinnin epävarmuus

YVA-selostuksen lopuksi on selostettu arvioinnin epävarmuustekijöitä, lähinnä vesistövaikutusten arviointiin liittyvää epävarmuutta. Sen lisäksi edellä tässä yhteysviranomaisen lausunnossa esitetään lukuisia muita epävarmuustekijöitä. Myös hankkeen paikallisten taloudellisten ja sosiaalisten hyötynäkökohtien arviointi jää epävarmaksi, kun tässä vaiheessa tunnettujen malmivarojen louhinta kestää vain 3-5 vuotta.

Lopuksi

Arviointiprosessi on toteutunut YVA-lain mukaisesti. Edellä käsiteltyjä puuttumaan jääneitä osia lukuunottamatta ympäristövaikutusten arviointi on tehty melko perusteellisesti. Kokonaisuutena arvioiden YVA-menettelyn voidaan katsoa täyttävän lain vaatimukset.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Yhteysviranomaisen ja lausunto liitteineen sekä arviointiselostus ovat nähtävillä Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksessa ja Ilomantsin kunnanvirastossa. Lisäksi lausunto on nähtävissä ympäristöhallinnon [www-sivuilla internetissä](http://www.sivuilla.internetissä) (www.vyh.fi/poltavo/yva/index.htm).

Vesiensuojelupäällikkö

Aarne Wahlgren

Biologi

Arvo Ohtonen

Suoritemaksu 15 000 mk

Maksun peruste

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Ympäristöministeriön päätös alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista (240/95)

Valtion maksuperustelain 11 b §:n mukaan maksua koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia Pohjois-Karjalan ympäristökeskukselta oikaisua kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

LIITTEENÄ

Arviointiselostuksesta annetut lausunnot, 5 kpl

TIEDOKSI

Lausunnonantajat

Ilomantsin kunta

Itä-Suomen ympäristölupavirasto

Pohjois-Karjalan liitto

Suomen ympäristökeskus (+ 2 kpl arviointiselostuksia)

Ympäristöministeriö

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Lausuntopyyntö koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä

Kunnanhallitus 16.12.2024 § 193
403/00.01.02.03/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa oheisesta kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä. Lausunto tulee toimittaa lupatunnus KL2024:0003 mainiten viimeistään 10.1.2025 sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi.

Kaivosyhtiö hakee kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaista kaivoslupaa Pampalon kaivospiirin (KaivNro 4847) laajentamiseksi. Haettu alue sijoittuu toimintojen osalta maanalaiseen kaivokseen. Nykyinen kaivospiirin alue ja Pampalon NW -kaivosalue pysyvät ennallaan.

Yhtiö pyytää hakemuksessaan myös kaivoslain 169 §:ään viitaten mahdollisuutta kaivosviranomaisen lupapäätöksen täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta. Yhtiö esittää myös, ettei kaivosalueen laajennuksen osalta sovellettaisi kaivoslain 12 luvun 121 §:ää kaivosturvallisuusluvan tarpeesta tai 130 §:ää kaivosturvallisuusluvan muuttamisesta.

Kaivosluvan haltijan on kaivoslain 69 §:n mukaan haettava kaivosluvan muuttamista, jos kaivosalue tai kaivoksen apualue taikka osa niistä ei enää ole 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla välttämätön taikka kaivostoiminnassa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa.

Kun tuotannollisessa toiminnassa olevaa kaivosta laajennetaan uudella kaivosalueella tai kaivoksen apualueella, kaivosviranomainen voi hakijan esityksestä kaivoslupapäätöksessä päättää, että kaivostoimintaa laajentavaan alueeseen ei sovelleta, mitä 121 §:n 1 momentissa säädetään kaivosturvallisuusluvan tarpeesta tai 130 §:ssä kaivosturvallisuusluvan muuttamisesta.

Kaivospiirin laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmien mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja. Tulevaisuudessa maanalaisen kaivoksen tuuletusnousun sijainti laajennusalueella on mahdollinen.

Kaivospiirin laajennuksella haetaan erityisesti maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä. Tyypillisesti tämänkaltaiset esiintymät jatkuvat kilometrien syvyyksiin. Pampalon korvaavia malmeja ei ole saatavissa kohtuullisessa ajassa. Louhinnan loppuminen Pampalossa aiheuttaisi merkittävää haittaa yrityksen toiminnalle. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa, kun kaivoksen esiintymä saavuttaa kyseisen alueen (arviolta vuonna 2025-2027).

Hakemuksen mukaan laajennusalueella ei ole oikeusvaikutteista maakunta-, yleis- tai asemakaavaa.

Suojelualueista on hakemuksessa (kuulutusasiakirjan liite 2) todettu, että laajennusalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue, Koivusuon luonnonpuisto sijaitsee laajennusalueen itä-kaakkoispuolella, noin 1,3 km etäisyydellä.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan, ettei Ilomantsin kunnalla ole huomauttamista Endomines Oy:n hakemukseen Pampalon kaivospiirin laajentamisesta.

Päätös Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. kaivosasiat@tukes.fi

Liitteet

Liite # Pampalolaajennus_KL20240003_kuulutusasiakirja_20241120

Otteen oikeaksi todistaa Ilomantsin kunnassa

17.12.2024

Minna Kontturi
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 193

MUUTOKSENHAKUKIELLOT JA NIIDEN PERUSTEET

Tähän päätökseen ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntö 20.11.2024 asiassa lupatunnus KL2024:0003

Lausunto Endomines Oy:n kaivoslupahakemuksesta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä. Lausunnossa pyydetään ottamaan huomioon myös tiealue 146-895-0-522, jonka alle haettu maanalainen kaivosalue sijoittuu.

Kaivospiirin laajennuksella haetaan erityisesti maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä. Laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmien mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa, kun kaivoksen esiintymä saavuttaa kyseisen alueen - arviolta vuonna 2025–2027.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kannanotto

Hakemusasiakirjoissa on esitetty kohdealueen maakuntakaavatilanne ja -sisältö puutteellisesti. Pampalon kaivosalueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 (2020). Tämä maakuntakaava on ns. kokonaismaakuntakaava, eli se käsittelee kaikkia keskeisiä maankäyttömuotoja ja se on voimassa koko Pohjois-Karjalan maakunnan alueella. Maakuntakaava 2040:ssä Pampalon kultakaivos on merkitty kaivosalueeksi (EK). Aluerajaus vastaa voimassa olevaa kaivospiiriä. Ilomantsi-Pampalo välille on osoitettu 110 kV pääsähkölinjan yhteystarve. Hakemuksessa esitetty laajennus ei sisälly maakuntakaavan kaivosaluevaraukseen. Kaivosalue rajautuu koillisessa maantien 522 (Hatuntie) linjaukseen, joka on osoitettu maakuntakaavassa seututienä. Seututiemerkintä kohdistuu hakemuksen mukaiseen kaivoksen laajennusalueeseen. Muita Pampalon kultakaivoksen aluetta koskevia tai sitä sivuavia merkintöjä ei maakuntakaava 2040:ssä ole.

Edellä mainitun kokonaismaakuntakaavan jälkeen on hyväksytty Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1. vaihe (2022), jossa ei esitetä merkintöjä Pampalon alueelle, ja Heinäveden osa-aluemaakuntakaava (2023), joka käsittelee vain Heinäveden kunnan aluetta. Käynnissä on Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 2. vaiheen laatiminen. Laadittavana olevassa maakuntakaavassa ei näyttäisi olevan tulossa Pampalon aluetta koskevia muutoksia.

Pampalon alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Yhteenvedona kaavatilanteesta voi todeta, että hakemuksen mukaisella kaivoksen laajennusalueella ei ole muita huomioon otettavia, kaavoihin sisältyviä rajoittavia tekijöitä kuin maakuntakaavaan merkitty seututie. Laajennusaluetta ei ole osoitettu kaivostoimintaan missään kaavassa.

Kaivoslain 47.5 §:n (505/2023, KaivosL) mukaan kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Tämä edellytys ei täyty hakemuksen mukaisen kaivoksen laajennusalueen osalta.

Kaivoslain muutokseen (505/2023) sisältyy viiden vuoden ajan voimassa oleva siirtymäsäännös. Sen mukaan noudatetaan edeltäneen lain mukaista 47.4 §:ää (621/2011), jos hakemuksessa on kyse olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä vähäisestä apualueesta tai alueesta, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta. Viiden vuoden määräaika päättyy 31.5.2028.

Tässä asiassa ei ole kysymys apualueesta vaan kaivoksen laajentamisesta. Jos kaivoksen laajentaminen on katsottavissa vähäiseksi, voidaan asian ratkaisemisessa soveltaa siirtymäsäännöstä, eli selvittää kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön muutoin riittävästi yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa (KaivosL 47.4 §, 621/2011). Selvittämiseksi riittänee, että kunnalle, maakunnan liitolla ja ELY-keskukselle annetaan mahdollisuus lausunnon antamiseen. Vähäistä suuremmassa laajentamisessa on edellytettävä KaivosL 47.5 §:n (505/2023) mukaisen kaavan laatimista.

Koska kysymys on alueidenkäyttöön liittyvästä kaavoitus- tai selvittämistarpeesta, vähäisyyttä on arvioitava alueidenkäytön näkökulmasta. Lain perusteluissa on selvennetty sitä, mitä tarkoitetaan olemassa olevan kaivoksen vähäisellä laajentamisella (HE 126/2022 vp, s. 104): "Vähäisenä voitaisiin pitää esimerkiksi tilanteita, joissa kaivosalueen muutoksella ei ole vaikutusta kaivosalueen ulkopuolisen maankäytön ratkaisuihin, eikä esimerkiksi sähkölinjan, tiestön tai muun infrastruktuurin sijoittumista ole tarpeen muuttaa. Syy kaivosalueen vähäiselle laajentamiselle voisi esimerkiksi olla sivukivikasan laajentaminen."

Tässä tapauksessa syynä kaivosalueen laajentamiselle on varsinainen kaivostoiminta. Laajennus vastaa pinta-alaltaan noin 10 %:a nykyisen kaivosalueen pinta-alasta. Näillä perusteilla tarkastellen laajentamista ei voi pitää vähäisenä. Laajennuksen tulkitsemista vähäiseksi puoltaa se, että hakemuksen perusteella laajennus sijoittuu kokonaan maan alle eikä mitään laajennukseen liittyviä toimintoja sijoiteta maan päälle - erillisen ilmoituksen 15.11.2024 perusteella ei edes kaivoksen tuuletusnousua.

Hakemuksen perusteella jää kuitenkin epäselväksi erityisesti se, mikä vaikutus kaivostoiminnalla tulee olemaan Hatuntien (maantie 522) käyttöön ja haetulla laajennusalueella sijaitsevien yksityisten omistuksessa olevien rakennusten käyttöön. Hakemusaineistossa on ilmoitettu, että jokamiehen oikeuksin tapahtuva sienestys, marjastus, retkeily ja ulkoilu estyvät toiminnan aikana, mikä edellyttäneen laajennusalueen aitaamista. Aitaamisella olisi vaikutusta myös alueen muuhun

käyttöön, esimerkiksi maa- ja metsätalouteen ja metsästykseseen. Myös Hatuntie sijoittuu haetulle laajennusalueelle. Aineistosta ei käy ilmi, tuleeko kaivostoiminta rajoittamaan jollain tavalla Hatuntien käyttöä. Jos rajoituksia käytölle aiheutuu, kyseessä on HE 126/2002 vp:n sivulla 104 mainittu alueidenkäytöllinen vaikutus, joka edellyttäisi lähtökohtaisesti kaavan laatimista. Liikennöinti Hatuntiellä on voitava turvata. Tienpidosta vastaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikennevastuualue, jota on kuultava asiassa. Aineistosta ei käy ilmi, onko tienpitäjää kuultu tai tarkoitus kuulla. Hakijan aikomus lunastaa laajennusalueella sijaitseva asuinkäytössä oleva kiinteistö käyttöönsä viittaa siihen, että laajentamisella olisi vaikutuksia myös asumiseen kaivoksen laajennusalueella. Mitä vaikutukset olisivat, ei käy aineistosta ilmi. Melu ja värinä eivät hakemuksessa esitetyn perusteella aiheuta haitallisia vaikutuksia asumiselle. Asia jää avoimeksi.

Yhteenvetona voi todeta, että aineiston perusteella ei ole täysin selvää, että kaivoksen laajentamista voisi pitää sellaisena vähäisenä hankkeena, johon voidaan soveltaa KaivosL 47.4 §:ää (621/2011). Lisäselvitystä tarvitaan siihen, mikä ja mistä johtuva vaikutus laajentamisella on laajennusalueen maan pinnalla tapahtuvaan asumiskäyttöön, maa- ja metsätalouskäyttöön ja jokaisen oikeuksin tapahtuvaan käyttöön, ja onko laajentamisella vaikutusta Hatuntien käyttämiseen. Luvasta päättävän viranomaisen on lisäksi ratkaistava, voidaanko mahdollisia haitallisia vaikutuksia estää lupamääräyksillä siten, että yhdessä lupamääräysten kanssa kaivoksen laajennusta voi pitää säädöksen 505/2023 siirtymäsäännöksen tarkoittamalla tavalla vähäisenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Mari Heikkinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Ari Heiskanen. Lausunnon on valmistellut maankäytön osalta alueidenkäytön johtava asiantuntija Juha-Pekka Vartiainen. Merkintä hyväksynnästä on viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POKELY/1016/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/1016/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikkinen Mari 07.01.2025 12:26

Ratkaisija Heiskanen Ari 07.01.2025 12:34

Tukes

kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 19.12.2024, lupatunnus KL2024:0003

Lausunto Endomines Oy:n kaivoslupahakemuksesta Pampalon kaivospiiriin laajentamiseksi, Ilomantsi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa koskien Endomines Oy:n (hakija) kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä. Endomines Oy pyytää hakemuksessaan myös kaivoslain 169 §:ään viitaten mahdollisuutta kaivosviranomaisen lupapäätöksen täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta. Yhtiö esittää myös, ettei kaivosalueen laajennuksen osalta sovellettaisi kaivoslain 121 §:ää kaivosturvallisuusluvan tarpeesta tai 130 §:ää kaivosturvallisuusluvan muuttamisesta.

Haetun laajennusalueen pinta-ala on noin 29 ha. Haettu laajennusalue rajoittuu Pampalon nykyiseen kaivospiiriin ja sijaitsee kaivospiirin pohjois- ja koillipuolella. Haettu laajennusalue muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden Pampalon voimassa olevin alueiden (n. 357 ha) kanssa. Kaivospiirin laajentamista haetaan, koska Pampalon nykyinen kultaesiintymä jatkuu pohjoiseen. Yhtiön tavoitteena on turvata haetulla laajennuksella Pampalon rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen. Kaivospiirin laajentaminen ulottuu seututien 522 (Hatuntie, kiinteistö 146-895-0-522) ali.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaavoitus

Toisin kuin hakemuksessa on väitetty, alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, jossa Pampalon nykyinen kaivospiiri on merkitty kaivosalueeksi (EK). Hatuntie on osoitettu kaavamerkinnällä seututie tai pääkatu (st), jonka merkinnän määräyksen mukaan alueella on voimassa (MRL:n, nykyisen alueidenkäyttölain mukainen) rakentamisrajoitus. Rajoituksen voimassaolo on loppunut. Kaivospiirin laajennusalueita ei ole osoitettu kaavassa.

Toiminnan suhde seututiehen 522

Hakijan edustajan kanssa 23.1.2025 käydyn puhelinkeskustelun mukaan hakemuksessa mainittu ja yleisesti kaivoslupahakemuksissa käytetty

24.1.2025

kohta, ”Laajennusalueen hyödyntäminen jokamiehen oikeuksilla marjastukseen, sienestykseen, retkeilyyn ja ulkoiluun ei toiminnan aikana ole mahdollista” ei tule kyseeseen tässä tapauksessa, koska kyseessä on maanalainen kaivostoiminta eikä kaivospiirin aluetta ole tarkoitus aidata eikä sen maanpäällisillä alueilla liikkumista ole tarkoitus rajoittaa. Näin ollen myöskään Hatuntien käyttöön ei tule mitään rajoituksia. Hakemuksen mukaan haettavalla toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia kaivosalueen ulkopuoliseen liikenteeseen.

Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä melupäästöjä, koska meluavat toiminnot sijoittuvat maan alle. Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä värinävaikutuksia. Laajennusalueen merkittävimmät värinävaikutukset aiheutuvat maanalaisen kaivoksen louhintaräjähdyksissä. Louhintaräjähdykset pyritään suunnittelemaan siten, että niiden aiheuttama värinävaikutus on mahdollisimman pieni. Pampalon kaivoksen lähimmällä kiinteistöllä on suoritettu vuosina 2011 ja 2012 värinämittauksia. Kaikissa mittauksissa louhintaräjähdyksen aiheuttama värinävaikutus oli lähimmällä kiinteistöllä hyvin vähäistä tai alle määritysrajan.

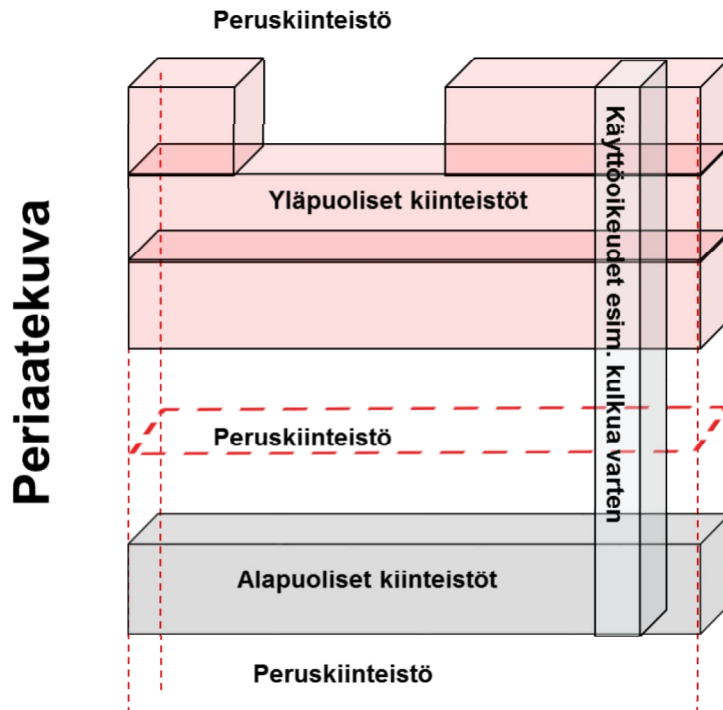
ELY-keskus muistuttaa, että mikäli myöhemmissä vaiheissa kaivostoiminnan johdosta on tarpeen rakentaa kiinteitä rakenteita maanpinnalle, tulee rakentamisessa huomioida LjMTL 42, 44–46 §:ien mukaiset rakentamisrajoitukset.

Kaivospiirin laajentamisen suhde seututien kiinteistöön

Kaivoslain 77 §:n mukaan kaivostoimituksessa suoritetaan kaivosalueeksi ja kaivoksen apualueeksi tarvittavien alueiden käyttöoikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien lunastaminen sekä määritetään kaivosalueen ulottuvuus. Kyseisen säännöksen muuttamista koskevassa hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 126/2022) todetaan, että kaivospiirin ulottuvuus tulisi käydä ilmi kiinteistörekisteristä koko laajuudessaan. Hallituksen esityksessä ei kuitenkaan käy suoraan ilmi, tarkoitetaanko tällä myös maanalaisten kaivospiirin osia, mikäli maanpäällinen kiinteistö on jonkun muun kuin kaivostoimijan omistuksessa.

Kiinteistön vertikaalista ulottuvuutta ei ole määritetty Suomen lainsäädännössä. Kolmiulotteisia kiinteistöjä voi syntyä vain asemakaava-alueilla, jossa edellytetään näissä tapauksissa myös sitovaa kolmiulotteista tonttijakoa. Suomen valtion omistamien maanteiden kiinteistöt ulottuvat ELY-keskuksen tulkin mukaan vähintään joitain metrejä tien rakennekerrosten tai sivuojen pohjien alapuolelle, esimerkiksi tien pengertäytteen alaosan/pohjamaan yläosan tason alapuolelle (ks. Arto Vitikainen [Kiinteistötekniikan perusteet 2014](#), s. 6). Toisaalta mahdollisen maanalaisen toiminnan tosiasiallinen tarve määrittänee myös päällekkäisten kiinteistöjen ulottuvuutta. Vantaalla kantatien 50 (Kehä III) alle on rakenteilla maanalainen energiavarasto. Kehä III:n (perus)kiinteistön 92-64-9906-3 maanalaisen (peruskiinteistön alapuolisen) kiinteistön 92-64-9908-3001 ulottuvuus on määritetty seuraavasti suhteessa N2000 tasoon: ylin korkeus 48 m ja ali korkeus -140 m.

24.1.2025

Kuva 1. 3D-kiinteistön periaatekuva. Lähde: Maanmittauslaitos.

Edellä mainitun teoksen mukaan (s. 6) kiinteistön omistajalla on oikeus estää kiinteistön maakerrosten käyttö vain, jos siitä on hänelle haittaa tärinän, melun, perustusten horjumisen taikka muista vastaavista syistä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kairaus tai noin kilometrin syvyydessä tapahtuva poraus, louhinta tai muut työt eivät aiheuta mainittuja haittoja Hatuntien liikenteeseen tai tienpitoon. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 58 §:n mukaan tietyissä tapauksissa maantietä varten on mahdollista perustaa erillisen maantiekiinteistön sijasta vain tieoikeus, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mainittu säännös ei tule tässä tapauksessa kyseeseen.

ELY-keskuksen edellyttää, että ennen kaivosluvan myöntämistä hakijan tulee esittää Pohjois-Savon ELY-keskukselle selvitys, voiko Hatuntien kiinteistön 146-895-0-522 maanalaiselle alueelle perustaa kaivoslain mukainen käyttöoikeus vai tuleeko alueelle mahdollisesti laatia asemakaava (ja sitova tonttijako) 3D-kiinteistön muodostamiseksi.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt liikennejärjestelmäasiantuntija Henri Heikura ja ratkaissut yksikön päällikkö Terhi Nissinen.

24.1.2025

Tiedoksi

Kaikkonen
Mattelmäki
Honkimaa
Huttunen
Juppi
Vainio
Nuuja
Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Väylävirasto

Tämä asiakirja POSELY/3394/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/3394/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikura Henri 24.01.2025 10:35

Ratkaisija Nissinen Terhi 24.01.2025 10:35

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66
00521 Helsinki

kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntönnö 20.12.2024 kaivosluvasta lupatunnus KL2024:0003

Lausunto kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta (Pampalon kaivospiirin laajentaminen)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa oheisesta kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä. Hakijan tavoitteena on turvata haetulla laajennuksella Pampalon rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen.

Haettu 28,8 ha:n lisäalue sijoittuu toimintojen osalta maanalaiseen kaivokseen yli kilometrin syvyydessä, mikä oleellisesti vähentää kaivoksen laajentamisen sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia. Hakemuksen mukaan laajennusalueella sijaitsee kaksi rakennusta, joista toinen on asuinkäytössä. Asuinkäytössä oleva kiinteistö on tavoitteena lunastaa kaivosyhtiön käyttöön. Ympäristölle ja luonnonsuojelulle ei maanalaisen kaivostoiminnan myötä aiheudu merkittäviä muutoksia nykytilaan verrattuna.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on tutustunut hakemukseen. Siinä todetaan, että "Kaivospiirin laajennusalueella ei ole oikeusvaikutteista maakunta-, yleis- tai asemakaavaa". Kuitenkin alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, joka sai lainvoiman 8.7.2021. Kaavassa kuvataan merkinnällä kaivosalue (EK) ne kaavan laadinnan aikana voimassa olevat kaivospiirialueet, joilla on kaivostoimintaa tai joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty. Pampalon nykyisen kultakaivoksen alue osoitetaan kaavassa. Tämän laajentamishakemuksen alueelle sijoittuu maakuntakaavassa ainoastaan seututie 522, jota kaivostoiminnan laajeneminen syvällä kallioperässä ei uhkaa. Maakuntakaavan näkökulmasta kaivoksen laajentamiselle ei ole estettä.

Maakuntakaavaa päivitetään teemoittain. Kaivosalueiden rajaukset päivittyvät Tukesin kaivosrekisterin perusteella, kun aihepiiriä käsitellään myöhemmin erikseen tai osana kokonaismaakuntakaavan laadintaa.

Maakuntaliitto pitää hyvänä, että Pampalon kaivosta kehitetään, mikä parantaa toiminnan jatkumisen edellytyksiä. Sosiaalisten ja ympäristövaikutusten kannalta on eduksi, että kaivosalueen laajennus sijaitsee syvällä kallioperässä.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Markus Hirvonen

maakuntajohtaja

Lisätietoja:

JukkaNykänen, ympäristöasiantuntija

etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi

puh. 0504120717

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.

ENDOMINES

Kaivoslain 42 §:n mukainen selitys

Endomines Oy
Pampalontie 11
82967 Hattu

13.2.2025

Tukes kaivosasiat
kaivosasiat@tukes.fi

Endomines Oy:n kaivoslain 42 §:n mukainen selitys oheisiin lausuntoihin ja muistutukseen koskien Pampalon laajennusaluehankemuksen kuulutusta

Lausunnot ja muistutus:

- Ilomantsin kunta
 - Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
 - Pohjois-Karjalan ELY-keskus
 - Pohjois-Savon ELY-keskus
- muistutus Laajennusalueella olevan kiinteistön omistaja

Ilomantsin Kunta

Ilomantsin kunta Ote pöytäkirjasta Kunnanhallitus § 193 16.12.2024

Lausuntopyyntö koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä

Kunnanhallitus 16.12.2024 § 193 403/00.01.02.03/2024

Valmistelija kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa oheisesta kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä.

Lausunto tulee toimittaa lupatunnus KL2024:0003 mainiten viimeistään 10.1.2025 sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi.

Kaivosyhtiö hakee kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaista kaivoslupaa Pampalon kaivospiiriin (KaivNro 4847) laajentamiseksi. Haettu alue sijoittuu toimintojen osalta maanalaiseen kaivokseen. Nykyinen kaivospiirin alue ja Pampalon NW -kaivosalue pysyvät ennallaan.

Yhtiö pyytää hakemuksessaan myös kaivoslain 169 §:ään viitaten mahdollisuutta kaivosviranomaisen lupapäätöksen täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta. Yhtiö esittää myös, ettei kaivosalueen laajennuksen osalta sovellettaisi kaivoslain 12 luvun 121 §:ää kaivosturvallisuusluvan tarpeesta tai 130 §:ää kaivosturvallisuusluvan muuttamisesta.

Kaivosluvan haltijan on kaivoslain 69 §:n mukaan haettava kaivosluvan muuttamista, jos kaivosalue tai kaivoksen apualue taikka osa niistä ei enää ole 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla välttämätön taikka kaivos-toiminnassa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa.

Kun tuotannollisessa toiminnassa olevaa kaivosta laajennetaan uudella kaivosalueella tai kaivoksen apualueella, kaivosviranomainen voi hakijan esityksestä kaivoslupapäätöksessä päättää, että kaivos-toimintaa laajentavaan alueeseen ei sovelleta, mitä 121 §:n 1 momentissa säädetään kaivosturvallisuusluvan tarpeesta tai 130 §:ssä kaivosturvallisuusluvan muuttamisesta.

Kaivospiirin laajennusalueelle ei ole tämän hetken suunnitelmien mukaisesti tulossa maanpäällisiä rakenteita tai toimintoja. Tulevaisuudessa maanalaisen kaivoksen tuuletusnousun sijainti laajennus-alueella on mahdollinen.

Kaivospiirin laajennuksella haetaan erityisesti maanalaisen kaivoksen toiminta-ajan pidennystä. Tyyppillisesti tämänkaltaiset esiintymät jatkuvat kilometrien syvyyksiin. Pampalon korvaavia malmeja ei ole saatavissa kohtuullisessa ajassa. Louhinnan loppuminen Pampalossa aiheuttaisi merkittävää haittaa yrityksen toiminnalle. Louhinta laajennusalueella on tarkoitus aloittaa, kun kaivoksen esiintymä saavuttaa kyseisen alueen (arviolta vuonna 2025-2027).

Hakemuksen mukaan laajennusalueella ei ole oikeusvaikutteista maakunta-, yleis- tai asemakaavaa. Suojelualueista on hakemuksessa (kuulutusasiakirjan liite 2) todettu, että laajennusalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue, Koivusuon luonnonpuisto sijaitsee laajennusalueen itä-kaakkoispuolella, noin 1,3 km etäisyydellä.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan, ettei Ilomantsin kunnalla ole huomauttamista Endomines Oy:n hakemukseen Pampalon kaivospiirin laajentamisesta.

Päätös Hyväksyttiin.

Endomines Oy vastine

Hakemuksesta poiketen alueella on oikeusvaikutteinen Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, joten tältä osin hakemusteksti on virheellinen. Laajennusalue ei ole varattuna kaivosalueeksi maakunta-kaavassa, koska maakuntakaava ei ole ajantasakaava.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Lausuntopyyntönnö 20.12.2024 kaivosluvasta lupatunnus KL2024:0003

Lausunto kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta (Pampalon kaivospiirin laajentaminen)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa oheisesta kuulutusasiakirjasta koskien Endomines Oy:n kaivoslupahakemusta, jolla laajennetaan Pampalon kaivospiiriä. Hakijan tavoitteena on turvata haetulla laajennuksella Pampalon rikastamon tuotanto pitkälle tulevaisuuteen.

Haettu 28,8 ha:n lisäalue sijoittuu toimintojen osalta maanalaiseen kaivokseen yli kilometrin syvyydessä, mikä oleellisesti vähentää kaivoksen laajentamisen sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia. Hakemuksen mukaan laajennusalueella sijaitsee kaksi rakennusta, joista toinen on asuinkäytössä. Asuinkäytössä oleva kiinteistö on tavoitteena lunastaa kaivosyhtiön käyttöön. Ympäristölle ja luonnonsuojelulle ei maanalaisen kaivostoiminnan myötä aiheudu merkittäviä muutoksia nykytilaan verrattuna.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on tutustunut hakemukseen. Siinä todetaan, että ”Kaivospiirin laajennusalueella ei ole oikeusvaikutteista maakunta-, yleis- tai asemakaavaa”. Kuitenkin alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, joka sai lainvoiman 8.7.2021. Kaavassa kuvataan merkinnällä kaivosalue (EK) ne kaavan laadinnan aikana voimassa olevat kaivospiirialueet, joilla on kaivostoimintaa tai joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty. Pampalon nykyisen kultakaivoksen alue osoitetaan kaavassa. Tämän laajentamishakemuksen alueelle sijoittuu maakuntakaavassa ainoastaan seututie 522, jota kaivostoiminnan laajeneminen syvällä kallioperässä ei uhkaa. Maakuntakaavan näkökulmasta kaivoksen laajentamiselle ei ole estettä.

Maakuntakaavaa päivitetään teemoittain. Kaivosalueiden rajaukset päivittyvät Tukesin kaivosrekisterin perusteella, kun aihepiiriä käsitellään myöhemmin erikseen tai osana kokonaismaakuntakaavan laadintaa.

Maakuntaliitto pitää hyvänä, että Pampalon kaivosta kehitetään, mikä parantaa toiminnan jatkumisen edellytyksiä. Sosiaalisten ja ympäristövaikutusten kannalta on eduksi, että kaivosalueen laajennus sijaitsee syvällä kallioperässä.

Endomines Oy vastine

Endomines Oy:llä ei ole lisättävää tähän lausuntoon.

Pohjois-Karjalan ELY-Keskus

POKELY/1016/2015 Lausunto

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kannanotto

Hakemusasiakirjoissa on esitetty kohdealueen maakuntakaavatilanne ja -sisältö puutteellisesti. Pampalon kaivosalueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 (2020). Tämä maakuntakaava on ns. kokonaismaakuntakaava, eli se käsittelee kaikkia keskeisiä maankäyttömuotoja ja se on voimassa koko Pohjois-Karjalan maakunnan alueella. Maakuntakaava 2040:ssä Pampalon kultakaivos on merkitty kaivosalueeksi (EK). Aluerajaus vastaa voimassa olevaa kaivospiiriä. Ilomantsi-Pampalo välille on osoitettu 110 kV pääsähkolinjan yhteystarve. Hakemuksessa esitetty laajennus ei sisälly maakuntakaavan kaivosaluevaraukseen. Kaivosalue rajautuu koillisessa maantien 522 (Hatuntie) linjaukseen, joka on osoitettu maakuntakaavassa seututienä. Seututiemarkintä kohdistuu hakemuksen mukaiseen kaivoksen laajennusalueeseen. Muita Pampalon kultakaivoksen aluetta koskevia tai sitä sivuavia merkintöjä ei maakuntakaava 2040:ssä ole.

Edellä mainitun kokonaismaakuntakaavan jälkeen on hyväksytty Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1. vaihe (2022), jossa ei esitetä merkintöjä Pampalon alueelle, ja Heinäveden osa-aluemaakuntakaava (2023), joka käsittelee vain Heinäveden kunnan aluetta. Käynnissä on Pohjois-Karjalan

maakuntakaava 2040 2. vaiheen laatiminen. Laadittavana olevassa maakuntakaavassa ei näyttäisi olevan tulossa Pampalon aluetta koskevia muutoksia.

Pampalon alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Yhteenvedona kaavatilanteesta voi todeta, että hakemuksen mukaisella kaivoksen laajennusalueella ei ole muita huomioon otettavia, kaavoihin sisältyviä rajoittavia tekijöitä kuin maakuntakaavaan merkitty seututie. Laajennusaluetta ei ole osoitettu kaivostoimintaan missään kaavassa.

Kaivoslain 47.5 §:n (505/2023, KaivosL) mukaan kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Tämä edellytys ei täyty hakemuksen mukaisen kaivoksen laajennusalueen osalta.

Kaivoslain muutokseen (505/2023) sisältyy viiden vuoden ajan voimassa oleva siirtymäsäännös. Sen mukaan noudatetaan edeltäneen lain mukaista 47.4 §:ää (621/2011), jos hakemuksessa on kyse olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä vähäisestä apualueesta tai alueesta, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta. Viiden vuoden määräaika päättyy 31.5.2028.

Tässä asiassa ei ole kysymys apualueesta vaan kaivoksen laajentamisesta. Jos kaivoksen laajentaminen on katsottavissa vähäiseksi, voidaan asian ratkaisemisessa soveltaa siirtymäsäännöstä, eli selvittää kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön muutoin riittävästi yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa (KaivosL 47.4 §, 621/2011). Selvittämiseksi riittänee, että kunnalle, maakunnan liitolla ja ELY-keskukselle annetaan mahdollisuus lausunnon antamiseen. Vähäistä suuremmassa laajentamisessa on edellytettävä KaivosL 47.5 §:n (505/2023) mukaisen kaavan laatimista.

Koska kysymys on alueidenkäyttöön liittyvästä kaavoitus- tai selvittämistarpeesta, vähäisyyttä on arvioitava alueidenkäytön näkökulmasta. Lain perusteluissa on selvennetty sitä, mitä tarkoitetaan olemassa olevan kaivoksen vähäisellä laajentamisella (HE 126/2022 vp, s. 104): ”Vähäisenä voitaisiin pitää esimerkiksi tilanteita, joissa kaivosalueen muutoksella ei ole vaikutusta kaivosalueen ulkopuolisen maankäytön ratkaisuihin, eikä esimerkiksi sähkölinjan, tiestön tai muun infrastruktuurin sijoittumista ole tarpeen muuttaa. Syy kaivosalueen vähäiselle laajentamiselle voisi esimerkiksi olla sivukivikasan laajentaminen.”

Tässä tapauksessa syynä kaivosalueen laajentamiselle on varsinainen kaivostoiminta. Laajennus vastaa pinta-alaltaan noin 10 %:a nykyisen kaivosalueen pinta-alasta. Näillä perusteilla tarkastellen laajentamista ei voi pitää vähäisenä. Laajennuksen tulkitsemista vähäiseksi puoltaa se, että hakemuksen perusteella laajennus sijoittuu kokonaan maan alle eikä mitään laajennukseen liittyviä toimintoja sijoiteta maan päälle - erillisen ilmoituksen 15.11.2024 perusteella ei edes kaivoksen tuuletusnousua. Hakemuksen perusteella jää kuitenkin epäselväksi erityisesti se, mikä vaikutus kaivostoiminnalla tulee olemaan Hatuntien (maantie 522) käyttöön ja haetulla laajennusalueella sijaitsevien yksityisten omistuksessa olevien rakennusten käyttöön. Hakemusaineistossa on ilmoitettu, että jokamiehen oikeuksin tapahtuva sienestys, marjastus, retkeily ja ulkoilu estyvät toiminnan aikana, mikä edellyttänee laajennusalueen aitaamista. Aitaamisella olisi vaikutusta myös alueen muuhun käyttöön, esimerkiksi maa- ja metsätalouteen ja metsästykseen. Myös Hatuntie sijoittuu haetulle laajennusalueelle. Aineistosta ei käy ilmi, tuleeko kaivostoiminta rajoittamaan jollain tavalla Hatuntien käyttöä. Jos rajoituksia käytölle aiheutuu, kyseessä on HE 126/2002 vp:n sivulla 104 mainittu alueidenkäytöllinen vaikutus, joka edellyttäisi lähtökohtaisesti kaavan laatimista. Liikennöinti Hatuntielle on voitava turvata. Tienpidosta vastaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikennevastuualue, jota on kuultava asiassa. Aineistosta ei käy ilmi, onko tienpitäjää kuultu tai tarkoitus kuulla. Hakijan aikomus lunastaa laajennusalueella sijaitseva asuinkäytössä oleva kiinteistö käyttöönsä viittaa siihen, että laajentamisella olisi vaikutuksia myös asumiseen kaivoksen laajennusalueella. Mitä vaikutukset olisivat, ei käy aineistosta ilmi. Melu ja värinä eivät hakemuksessa esitetyn perusteella aiheuta haitallisia vaikutuksia asumiselle. Asia jää avoimeksi.

Yhteenvedona voi todeta, että aineiston perusteella ei ole täysin selvää, että kaivoksen laajentamista voisi pitää sellaisena vähäisenä hankkeena, johon voidaan soveltaa KaivosL 47.4 §:ää (621/2011). Lisäselvitystä tarvitaan siihen, mikä ja mistä johtuva vaikutus laajentamisella on laajennusalueen maan pinnalla tapahtuvaan asumiskäyttöön, maa- ja metsätaloustalouteen ja jokaisen oikeuksiin

tapahtuvaan käyttöön, ja onko laajentamisella vaikutusta Hatuntien käyttämiseen. Luvasta päättävän viranomaisen on lisäksi ratkaistava, voidaanko mahdollisia haitallisia vaikutuksia estää lupamääräyksillä siten, että yhdessä lupamääräysten kanssa kaivoksen laajennusta voi pitää säädöksen 505/2023 siirtymäsäännöksen tarkoittamalla tavalla vähäisenä.

Endomines Oy vastine

Hakemuksesta poiketen alueella on oikeusvaikutteinen Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, joten tältä osin hakemusteksti on virheellinen.

Toimintojen vaikutus laajennusalueen maankäyttöön

Laajennusalue ei rajoita jokaisen oikeuksia, jatkossakin voi marjastaa sienestää ja liikkua laajennusalueella normaalisti.

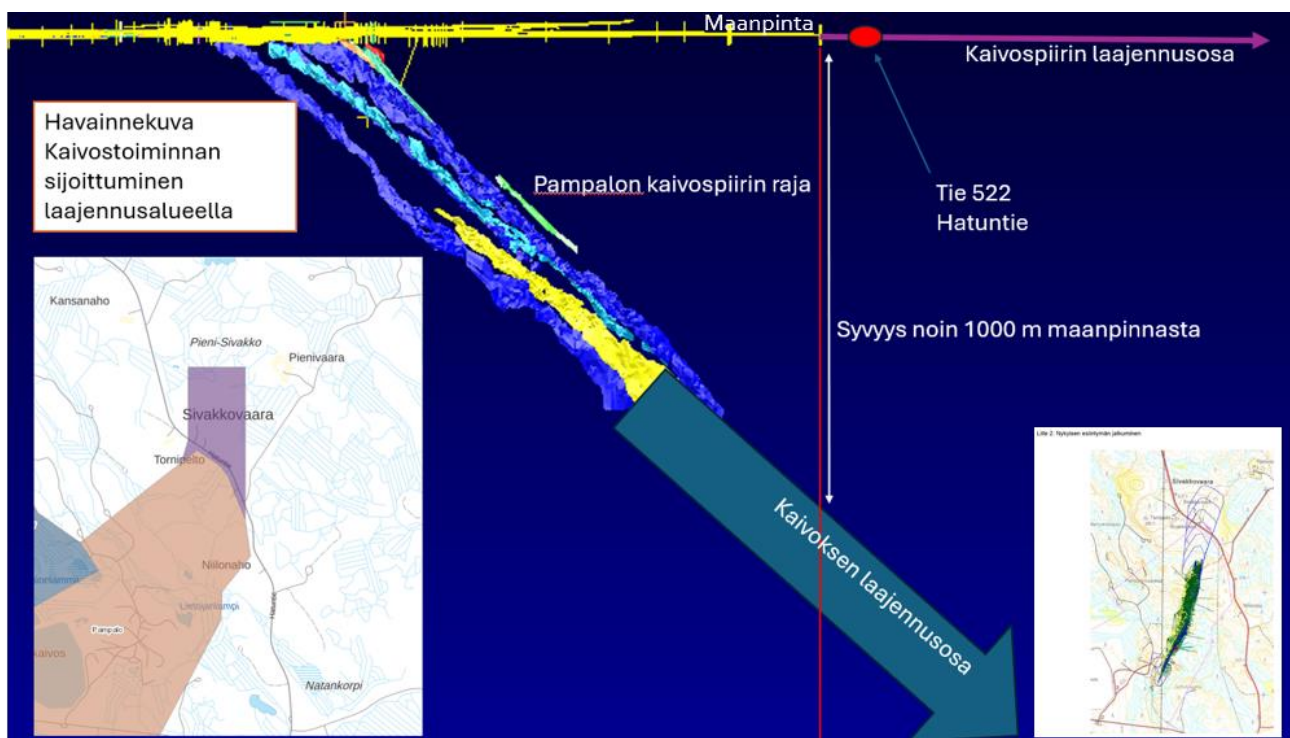
Alueella olevaa metsätaloutta voidaan harjoittaa entisellään.

Laajennusaluetta ei aidata, koska kyseessä maanalainen kaivos eikä pintaan ole suunnitteilla rakenteita.

Lähikiinteistöjen tärinä- ja melumittaukset tehty syys-lokakuussa 2024 (Kalliotekniikka Consulting Engineers Oy). Mittausjakson aikana louhinnoissa ei ole ylitetty RIL 253-2024 ohjeen suunnittelu raja-arvoja.

Vaikutus Hatuntien kiinteistö 146-895-0-522

Laajennusalueella tapahtuva kaivostoiminta sijaitsee noin 1000 m maanpinnan alapuolella, joten toiminnalla ei ole vaikutuksia Hatuntien käyttöön, eikä se myöskään rajoita sitä.

Laajennusalueella oleva asuttu kiinteistö

Endomines Oy neuvottelee kiinteistön omistajan kanssa kiinteistön lunastamisesta.

Pohjois-Savon ELY-keskus

POSELY/3394/2024

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaavoitus

Toisin kuin hakemuksessa on väitetty, alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, jossa Pampalon nykyinen kaivospiiri on merkitty kaivosalueeksi (EK). Hatuntie on osoitettu kaavamerkinnällä seututie tai pääkatu (st), jonka merkinnän määräyksen mukaan alueella on voimassa (MRL:n, nykyisen alueidenkäyttölain mukainen) rakentamisrajoitus. Rajoituksen voimaolo on loppunut. Kaivospiirin laajennusaluetta ei ole osoitettu kaavassa.

Toiminnan suhde seututiehen 522

Hakijan edustajan kanssa 23.1.2025 käydyin puhelinkeskustelun mukaan hakemuksessa mainittu ja yleisesti kaivoslupahakemuksissa käytetty **Lausunto 2 (4) POSELY/3394/2024** 24.1.2025 kohta, ”Laajennusalueen hyödyntäminen jokamiehen oikeuksilla marjastukseen, sienestystyöskenteelyyn ja ulkoiluun ei toiminnan aikana ole mahdollista” ei tule kyseeseen tässä tapauksessa, koska kyseessä on maanalainen kaivostoiminta eikä kaivospiirin aluetta ole tarkoitus aidata eikä sen maanpäällisillä alueilla liikkumista ole tarkoitus rajoittaa. Näin ollen myöskään Hatuntien käyttöön ei tule mitään rajoituksia. Hakemuksen mukaan haettavalla toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia kaivosalueen ulkopuoliseen liikenteeseen.

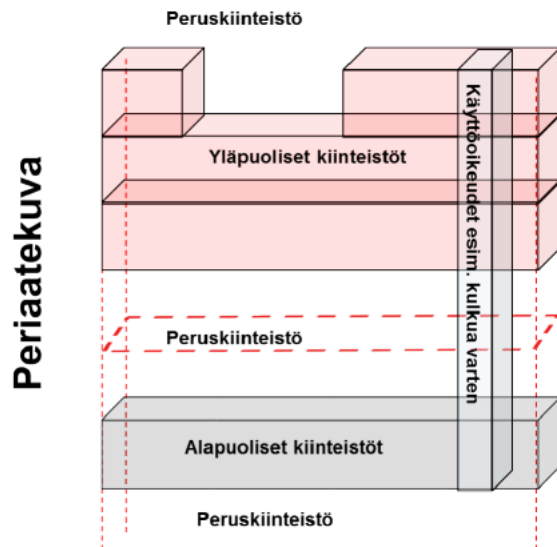
Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä melupäästöjä, koska meluavat toiminnot sijoittuvat maan alle. Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä värinävaikutuksia. Laajennusalueen merkittävimmät värinävaikutukset aiheutuvat maanalaisen kaivoksen louhintaräjäytyksissä. Louhintaräjäytykset pyritään suunnittelemaan siten, että niiden aiheuttama värinävaikutus on mahdollisimman pieni. Pampalon kaivoksen lähimmällä kiinteistöllä on suoritettu vuosina 2011 ja 2012 värinämittauksia. Kaikissa mittauksissa louhintaräjäytysten aiheuttama värinävaikutus oli lähimmällä kiinteistöllä hyvin vähäistä tai alle määrittämissä.

ELY-keskus muistuttaa, että mikäli myöhemmissä vaiheissa kaivostoiminnan johdosta on tarpeen rakentaa kiinteitä rakenteita maanpinnalle, tulee rakentamisessa huomioida LjMTL 42, 44–46 §:ien mukaiset rakentamisrajoitukset.

Kaivospiirin laajentamisen suhde seututien kiinteistöön

Kaivoslain 77 §:n mukaan kaivostoimituksessa suoritetaan kaivosalueeksi ja kaivoksen apualueeksi tarvittavien alueiden käyttöoikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien lunastaminen sekä määritetään kaivosalueen ulottuvuus. Kyseisen säännöksen muuttamista koskevassa hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 126/2022) todetaan, että kaivospiirin ulottuvuus tulisi käydä ilmi kiinteistörekisteristä koko laajuudessaan. Hallituksen esityksessä ei kuitenkaan käy suoraan ilmi, tarkoitetaanko tällä myös maanalaisten kaivospiirin osia, mikäli maanpäällinen kiinteistö on jonkun muun kuin kaivostoimijan omistuksessa.

Kiinteistön vertikaalista ulottuvuutta ei ole määritetty Suomen lainsäädännössä. Kolmiulotteisia kiinteistöjä voi syntyä vain asemakaava-alueilla, jossa edellytetään näissä tapauksissa myös sitovaa kolmiulotteista tonttijakoa. Suomen valtion omistamien maanteiden kiinteistöt ulottuvat ELY-keskuksen tulkinnan mukaan vähintään joitain metrejä tien rakennekerrosten tai sivuojen pohjien alapuolelle, esimerkiksi tien pengertäytteen alaosan/pohjamaan yläosan tason alapuolelle (ks. Arto Vitikainen Kiinteistötekniikan perusteet 2014, s. 6). Toisaalta mahdollisen maanalaisen toiminnan tosiasiallinen tarve määrittänee myös päällekkäisten kiinteistöjen ulottuvuutta. Vantaalla kantatien 50 (Kehä III) alle on rakenteilla maanalainen energiavarasto. Kehä III:n (perus)kiinteistön 92-64-9906-3 maanalaisen (peruskiinteistön alapuolisen) kiinteistön 92-64-9908-3001 ulottuvuus on määritetty seuraavasti suhteessa N2000 tasoon: ylin korkeus 48 m ja ali korkeus -140 m. **Lausunto 3 (4) POSELY/3394/2024** 24.1.2025

Kuva 1. 3D-kiinteistön periaatekuva. Lähde: Maanmittauslaitos.

Edellä mainitun teoksen mukaan (s. 6) kiinteistön omistajalla on oikeus estää kiinteistön maakerrosten käyttö vain, jos siitä on hänelle haittaa tärinän, melun, perustusten horjumisen taikka muista vastaavista syistä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kairaus tai noin kilometrin syvyydessä tapahtuva poraus, louhinta tai muut työt eivät aiheuta mainittuja haittoja Hatuntien liikenteeseen tai tienpitoon. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 58 §:n mukaan tietyissä tapauksissa maantietä varten on mahdollista perustaa erillisen maantiekiinteistön sijasta vain tieoikeus, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mainittu säännös ei tule tässä tapauksessa kyseeseen.

ELY-keskuksen edellyttää, että ennen kaivosluvan myöntämistä hakijan tulee esittää Pohjois-Savon ELY-keskukselle selvitys, voiko Hatuntien kiinteistön 146-895-0-522 maanalaiselle alueelle perustaa kaivoslain mukainen käyttöoikeus vai tuleeko alueelle mahdollisesti laatia asemakaava (ja sitova tonttijako) 3D-kiinteistön muodostamiseksi.

Endomines Oy vastine

Hakemuksesta poiketen alueella on oikeusvaikutteinen Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, joten tältä osin hakemusteksti on virheellinen.

Toimintojen vaikutus maankäyttöön

Hatuntien 522 käyttö

Laajennusalueella tapahtuva kaivostoiminta sijaitsee noin 1000 m maanpinnan alapuolella, joten toiminnalla ei ole vaikutuksia Hatuntien käyttöön, eikä se myöskään rajoita sitä.

Vaikutukset maankäyttöön

Aluetta ei aidata, eikä sinne tule mitään rakenteita tai rakennuksia. Laajennusalueen jokaisen oikeuksiin ei rajoiteta. Myös alueella olevaa metsätaloutta voidaan harjoittaa entisellään.

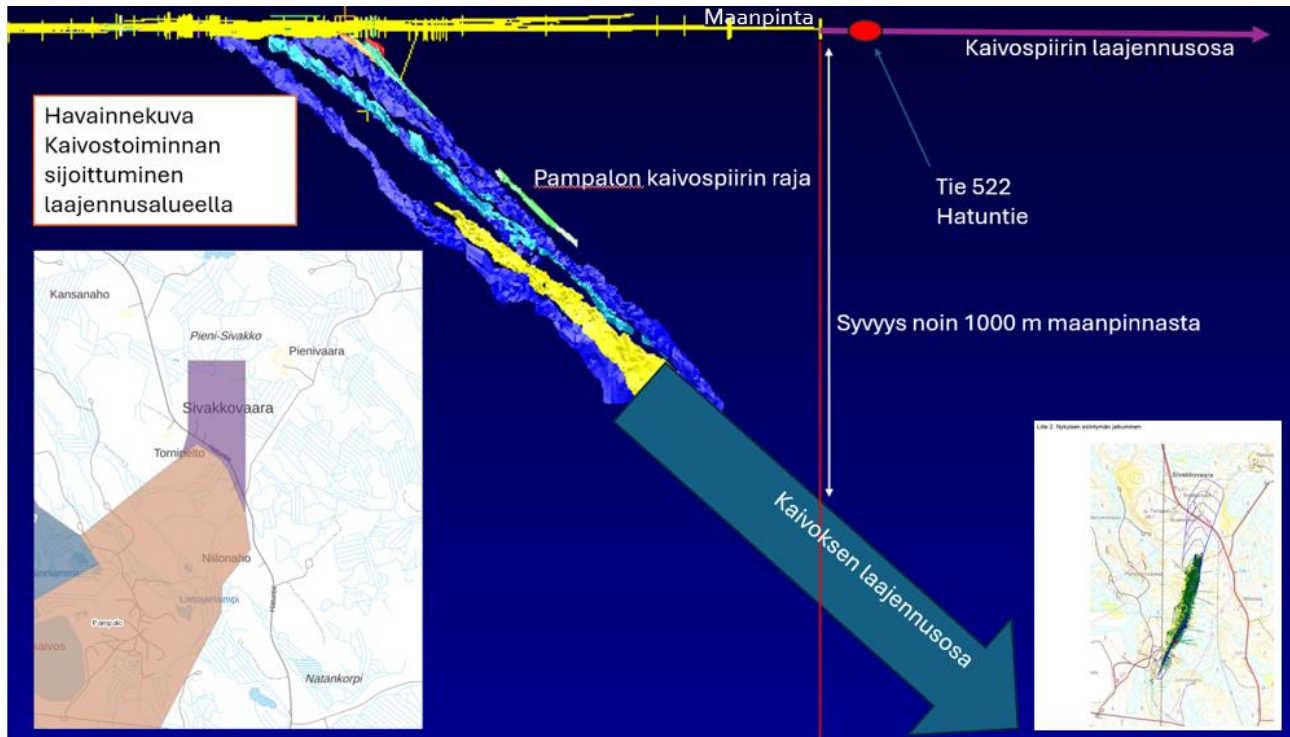
Laajennusalueella oleva asuttu kiinteistö

Endomines Oy neuvottelee kiinteistön omistajan kanssa kiinteistön lunastamisesta.

Vaikutus Hatuntien kiinteistö 146-895-0-522

7.1.2025 yhteispalaveri, Tukes, POKELY, POSELY, Maakuntaliitto, Ilomantsin kunta, Alfa Engineering Oy, Endomines. Pidettiin yhteispalaveri, jossa käytiin läpi laajennusalueen maankäyttö tiealueella. Kaivoslain mukaisesti alueelle perustetaan kaivoslain mukainen käyttöoikeus

"Hatuntien kiinteistön 146-895-0-522 maanalaiselle alueelle perustetaan kaivoslain mukainen käyttöoikeus"

Alueella asuvan kiinteistön omistaja

Mielipiteet ja muistutukset kuulutusasiakirjasta (KL2024:0003)

”Olemme huolissamme meluhaitasta ja mahdollisesta vesikaivon tyhjenemisestä (porakaivo) kotonamme. Kaivoskoneet, räjäytykset ja muut louhintatyöt aiheuttavat jo nyt häiritsevää melua ja räjäytysten aikana talo tärisee, vaikka nämä toimenpiteet eivät tapahdu vielä tällä hetkellä oman kiinteistön alueella.

Normaalisti liikennemäärät täällä ovat olleet hyvin pieniä ja jo nyt kaivostoimintaan liittyvä raskas liikenne, kuten kuorma-autot ja kuljetusajoneuvot aiheuttavat melua, pölyä ja häiritsevät.

Huolta aiheuttaa, että kaivoksen toiminnot nostavat alueen melutasoa niin, että, se häiritsee jo kotirauhaa ja nukkumista, jolloin sillä on myös terveydellisiä haittoja, kuten väsymystä, stressiä ja se heikentää elämänlaatua ja vapaa-ajanviettoa.”

Endomines Oy vastine

Vesikaivo

Laajennusalue sijaitsee noin 1000 m syvyydessä. Kokemusperäisesti Pampalon louhinnassa pinnasta katsottuna ensimmäinen 200 m sisältää ruhjeita ja rakoja, joissa pohjavesi liikkuu. Tunneleiden louhinnan yhteydessä on todettu pohjaveden vähenevän alaspäin mentäessä.

Myös Pampalon kaivos ottaa talousveden porakaivosta, joka sijaitsee noin 400 m louhoksesta. Kaivoksen syventäminen ei ole vaikuttanut vedenottoon. Mikäli kaikesta huolimatta kiinteistön porakaivo ehtyy on kaivosyhtiö velvollinen korvaamaan asian kaivoslain mukaisesti.

Melu ja tärinä

Alueelle on tehty melu- tärinämittaukset vuonna 2024, joiden perusteella melulle ja tärinälle asetetut raja-arvot eivät ylity.

Kalliotekniikka Consulting Engineers Oy mittausraportti liitteenä.

Liikenne

Laajennusalueen toiminnoilla ei ole vaikutusta Hatuntien liikenteelle, eikä se rajoita Hatuntien käyttöä, koska toiminta on maanalaisessa kaivoksessa.

Lisätietoja:

Kehitysjohtaja

Sampo Hirvonen

Endomines Oy

sampo.hirvonen@endomines.com

Liitteet

Liite 1. Kalliotekniikka Consulting Engineers Oy Tärinämittausraportti 11.9.-1.10.2024

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettu alue sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika päättyy 7.4.2025.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite:

Minna Canthin katu 64
Sisäänkäynti Puistokadun puolelta
70100 Kuopio

Postiosoite:

PL 1744
70101 Kuopio

Puhelin:

029 56 42502 (asiakaspalvelu)

Faksi:

029 56 42501

Sähköposti:

[ita-suomi.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:ita-suomi.hao(at)oikeus.fi)

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Puhelinvaihde:

029 56 42500